

วารสาร ตลาดหลักทรัพย์

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
The Stock Exchange of Thailand

ปีที่ 10 ฉบับที่ 6

พฤศจิกายน 2549

วารสารเพื่อความรู้เรื่องการลงทุนและความเคลื่อนไหวในตลาดทุนไทย

ตลาดหลักทรัพย์ฯ...

บนเส้นทางสู่ Integrated Market

และตลาดทุนสำคัญในภูมิภาค

การบัญชีสำหรับ

ผลประโยชน์ตอบแทนพนักงาน

ทำไมต้องผูกถึง

การกำกับดูแลกิจการที่ดีของธนาคาร

บริษัทจดทะเบียนไทย...

กับพัฒนาการในการกำกับดูแลกิจการที่ดี

ISSN 0859-7871

๙ 77085๙ 787001

สารบัญ

ตลาดหลักทรัพย์ฯ... บนเส้นทางสู่
Integrated Market
และตลาดทุนสำคัญในภูมิภาค

3

ทำไมต้องพูดถึง
การกำกับดูแลกิจการที่ดีของธนาคาร

14

9 เดือนแรกปี 2549

บริษัทจดทะเบียนทำกำไรกว่าสามแสนล้านบาท

6

นักวิเคราะห์เชื่อมั่นในเศรษฐกิจไทย

8

บริษัทจดทะเบียนไทย...

กับพัฒนาการในการกำกับดูแลกิจการที่ดี

9

การบัญชีสำหรับผลประโยชน์ตอบแทนพนักงาน

11

ข่าวธุรกิจหลักทรัพย์

17

สถิติสำคัญ

20

การออกกองทุน ETF ในประเทศไทย

22

TFEX Newsletter : การบริหารความเสี่ยงของอนุพันธ์
เข้าใจและจัดการเพื่อความมั่นคงของธุรกิจและการ
บริหารเงินลงทุน (2)

26

เบญจิด เล่มดัง : Quiet Leadership - Help People
Think Better / Don't Tell Them What to Do!

30

กิจกรรมตลาดหลักทรัพย์

31

ที่ปรึกษาบรรณาธิการ ผาณิต เกิดโชคชัย

บรรณาธิการ รัตนา ขวณสิน

กองบรรณาธิการ ธัญธีรา สารเกต, ปณิธิ ฉัตรพลรักษ์

ออกแบบปก วรวิทย์ ชินเจริญกิจ

อำนวยการผลิต ฝ่ายสื่อความรู้และสิ่งพิมพ์

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

บทบรรณาธิการ

สวัสดีค่ะ วารสารตลาดหลักทรัพย์ฉบับต้อนรับลมหนาวเดือนพฤศจิกายนนี้ มีเรื่องราวที่น่าสนใจเกี่ยวกับทิศทางเศรษฐกิจและตลาดทุนไทย รวมไปถึงบทความหัวข้ออื่นๆ ที่น่าสนใจมาฝากท่านผู้อ่านเช่นเคยค่ะ

เริ่มต้นกันด้วย สารสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ 3 ปีของตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นปีแรก (ปี 2550 - 2552) มาดูกันว่าตลาดหลักทรัพย์ฯ จะกำหนดแผนธุรกิจ เพื่อสนับสนุนให้การดำเนินงานต่างๆ สามารถบรรลุเป้าหมายตามแนวทางที่กำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์ได้อย่างไร อ่านรายละเอียดได้จากบทความ "ตลาดหลักทรัพย์ฯ... บนเส้นทางสู่ Integrated Market และตลาดทุนสำคัญในภูมิภาค"

สำหรับผู้สนใจการลงทุนในกองทุนรวมและติดตามบทความเกี่ยวกับ ETF มาตั้งแต่ฉบับที่แล้ว ฉบับนี้มาศึกษาเรื่องราวที่น่าสนใจนี้ได้ต่อไปบทความ การออกกองทุน ETF ในประเทศไทย ว่าการออกกองทุน EFT ในประเทศ จะมีผลกระทบต่อตลาดทุนไทยอย่างไร และปัจจัยอะไรบ้าง ที่จะเอื้อให้การออกกองทุน ETF ประสบความสำเร็จ

การกำกับดูแลกิจการที่ดี ยังคงเป็นเรื่องที่ทุกฝ่ายให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่องในทุกองค์กร คราวนี้มีแง่มุมใหม่เกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดีในกลุ่มธนาคารมาเสนอ ส่วนจะมีสาระสำคัญอย่างไร ติดตามได้ในบทความ "ทำไมต้องพูดถึงการกำกับดูแลกิจการที่ดีของธนาคาร" จากนั้น ติดตามผลการประเมินบรรษัทภิบาลของบริษัทจดทะเบียนไทย ประจำปี 2549 ซึ่งมีพัฒนาการที่ดีขึ้น รายละเอียดเป็นอย่างไรนั้น ติดตามได้ใน "บริษัทจดทะเบียนไทย... กับพัฒนาการในการกำกับดูแลกิจการ"

และมาต่อกันด้วยบทความดีๆ ด้านมาตรฐานการบัญชี โดย ดร.อังครัตน์ เจริญจริวัฒน์ ใน "การบัญชีสำหรับผลประโยชน์ตอบแทนพนักงาน" ซึ่งจะนำเสนอความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี IAS (International Accounting Standard) ที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ตอบแทนพนักงาน และวิธีปฏิบัติทางบัญชีที่บริษัทต่างๆ ในประเทศไทยใช้ในปัจจุบัน

วารสารตลาดหลักทรัพย์ยังมีรายงานพิเศษเกี่ยวกับผลการดำเนินงาน 9 เดือนแรก ปี 2549 ของบริษัทจดทะเบียนมาฝากท่านผู้อ่านอีกด้วยรวมทั้งสารความรู้ใน TFEX Newsletter และคอลัมน์อื่นๆ เช่นเคย

พบกันใหม่กับสาระดีๆ เช่นนี้ได้ในฉบับปิดท้ายปีออกค่ะ

"วารสารตลาดหลักทรัพย์" จัดทำขึ้นเพื่อนำเสนอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์ เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง และเพื่อเผยแพร่พัฒนาการใหม่ๆ ซึ่งจะเอื้อประโยชน์ต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์และการพัฒนาตลาดทุน ข้อความหรือความเห็นใดๆ ที่ปรากฏในวารสารฉบับนี้ ไม่จำเป็นที่ตลาดหลักทรัพย์จะต้องเห็นด้วยเสมอไป ผู้สนใจสมัครสมาชิกโปรดชำระเป็นเช็คธนาคาร/ธนาณัติ/ตัวแลกเงิน สั่งจ่าย "ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย" ปณ.ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์หรือโอนเงินผ่าน ธนาคารกรุงไทย สาขาคลองเตย บัญชีออมทรัพย์ เลขที่ 009-1-76299-5 ชื่อบัญชี "ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย" พร้อมแนบหลักฐานสำเนาการโอนเงินพร้อมใบสมัคร ส่งมาที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 62 อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ถนนรัชดาภิเษก คลองเตย กรุงเทพฯ 10110 หรือส่งสำเนาการโอนเงิน พร้อมใบสมัครมาที่ โทรสาร : 0-2654-5399 หรือสมัครผ่านเว็บไซต์ www.setfinmart.com สอบถามเพิ่มเติมติดต่อฝ่ายสื่อความรู้และสิ่งพิมพ์ โทร. 0-2229-2000 ต่อ 2032 E-mail : mediaandpublicationsdept@set.or.th

ตลาดหลักทรัพย์ฯ... บนเส้นทางสู่ Integrated Market

และตลาดทุนสำคัญในภูมิภาค

โดย ฝ่ายสื่อความรู้และสิ่งพิมพ์

“ภายใน 3 ปี ตลาดหลักทรัพย์ฯ จะมุ่งพัฒนาสู่การเป็นตลาดรองที่ครบวงจร
มีสินค้าครบถ้วน หลากหลาย และมีคุณภาพ (Integrated Market)
เพื่อที่จะเป็นตลาดหลักทรัพย์สำคัญของภูมิภาค (Important Exchange in Region)
โดยพร้อมปรับบทบาทเพื่อร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้อง (Strategic Partnership)
ในการเสริมสร้างความสามารถของผู้เกี่ยวข้องในระดับสากล”

นี่คือ... กรอบแนวคิดหลักในแผนยุทธศาสตร์ระยะปานกลาง 3 ปี ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ปี 2550-2552) ที่ประกาศชัดถึงการกำหนดทิศทางและบทบาท (Positioning) ของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในฐานะตลาดรองที่สำคัญ ทั้งในตลาดทุนไทยและตลาดทุนภูมิภาค

บนเส้นทางพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพและความน่าสนใจให้แก่ตลาดหลักทรัพย์ฯ นั้น คุณภัทรีญา เบญจพลชัย กรรมการและผู้จัดการ เปิดเผยว่า นับจากนี้ไป ตลาดหลักทรัพย์ฯ เน้นการดำเนินงานใน 3 แนวทางหลัก คือ 1) การเป็นตลาดรองที่ครบวงจร การมีสินค้าครบถ้วน หลากหลาย และมีคุณภาพ 2) การเป็นตลาดหลักทรัพย์สำคัญของภูมิภาค และ 3) การสร้างความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งกำหนดแผนกลยุทธ์สำคัญ 8 ประการ และสำหรับปี 2550 ซึ่งเป็นปีแรกของการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ 3 ปี ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ร่วมกับตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (mai) ตลาดตราสารหนี้ (BEX) และตลาดอนุพันธ์ (TFEX) รวมทั้งบริษัทย่อยต่างๆ กำหนดแผนธุรกิจที่สำคัญ 11 แผนงาน เพื่อสนับสนุนให้การดำเนินงานต่างๆ สามารถบรรลุเป้าหมายตามแนวทางที่กำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์

“แผนธุรกิจในปี 2550 มีทั้งการเพิ่มสินค้าใหม่ กระตุ้นการลงทุนผ่านอินเทอร์เน็ต เปิดรับการส่งคำสั่งซื้อขายโดยตรง เพิ่มช่องทางการทำธุรกรรมด้านหลักทรัพย์ผ่านสาขาธนาคารพาณิชย์ และการเชื่อมโยงระบบงานที่สำคัญกับตลาดหลักทรัพย์ในภูมิภาค พร้อมทั้งตั้งเป้าหมายที่จะขยายฐานผู้ลงทุนเป็น 5 ล้านคน ในปี 2550 และเพิ่มสัดส่วนการซื้อขายของผู้ลงทุนสถาบันเป็นร้อยละ 20 ในปี 2552 รวมถึงเพิ่มบริษัทจดทะเบียนใหม่จำนวน 64 บริษัท โดยจะมุ่งยกระดับบรรษัทภิบาลและกิจกรรมผู้ลงทุนสัมพันธ์ของบริษัทจดทะเบียน อย่างไรก็ตาม ตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังคงเดินหน้าเพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ด้านการเงินส่วนบุคคลแก่ทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง โดยผ่านกิจกรรม e-learning และสถานีโทรทัศน์ Money Channel”

เป็นตลาดรองที่ครบวงจร (Integrated Market)

▶▶ แผนกลยุทธ์ที่ 1 - การมีสินค้าที่ครบถ้วน หลากหลาย และมีคุณภาพ ประกอบด้วยแผนธุรกิจ 3 แผน คือ

- 1) การเพิ่มสินค้าใหม่ ในปี 2550 จะมีการพัฒนาสินค้าเพื่อการลงทุนประเภทใหม่ๆ เพิ่มขึ้น เพื่อเป็นทางเลือกสำหรับผู้ลงทุน โดยจะมีการออกกองทุน ETF (Exchange Traded Fund) ในไตรมาส 2 ซึ่งได้รับอนุมัติในหลักการจากคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ฯ ให้มีการจัดตั้งแล้ว ด้วยมูลค่า IPO ขั้นต่ำ 300 ล้านบาท โดยตลาดหลักทรัพย์ฯ จะสนับสนุนการจัดตั้งด้วยเงินทุน 100 ล้านบาท ในขณะที่ตลาดอนุพันธ์จะออกสินค้าใหม่ คือ SET50 Index Options ในไตรมาส 3 ส่วนตลาดตราสารหนี้จะผลักดันให้มีธุรกรรมการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ (Securitization) มากขึ้น เพื่อให้ผู้ลงทุนสามารถเริ่มลงทุนได้ในปี 2551
- 2) การเพิ่มจำนวนบริษัทจดทะเบียน โดยกำหนดเป้าหมายที่จะเพิ่มบริษัทจดทะเบียนเข้าใหม่ในปี 2550 จำนวน 64 บริษัท แบ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ 40 บริษัท และในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (mai) 24 บริษัท ทั้งนี้ จะดำเนินการส่งเสริมให้รัฐวิสาหกิจ บริษัทขนาดใหญ่ และบริษัทในกลุ่มธุรกิจเป้าหมาย อาทิ ธุรกิจบริการ บริษัทไทยที่มีการลงทุนในต่างประเทศ นำหลักทรัพย์เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ขณะเดียวกัน ตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ จะสร้างกลไกธุรกิจเงินร่วมลงทุน (Venture Capital: VC) โดยใช้ mai Matching Fund ที่คาดว่าจะได้รับอนุมัติให้จัดตั้ง

ได้ภายในสิ้นปี 2549 เป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างธุรกิจใหม่ที่มีศักยภาพ ให้มีความพร้อมที่จะเข้าจดทะเบียนในขนาดตลาดจนจะทำงานร่วมกับพันธมิตร และยกระดับ mai ให้เป็นที่ยอมรับมากขึ้น

- 3) การเพิ่มสภาพคล่อง โดยจะผลักดันให้บริษัทจดทะเบียนที่มีการกระจายหุ้นให้แก่ผู้ถือหุ้นรายย่อย (Free float) เพิ่มขึ้นสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (ร้อยละ 15 ของทุนชำระแล้ว) เพื่อให้มีค่าเฉลี่ย Free float เพิ่มขึ้น จากปัจจุบันที่อยู่ในระดับร้อยละ 45 เป็นร้อยละ 50 ในปี 2550 นอกจากนี้ จะเพิ่มผู้ดูแลสภาพคล่อง (Market Maker) อย่างน้อย 3 ราย ในปี 2550 เพื่อเพิ่มสภาพคล่องในทุกตลาด โดยตลาดตราสารหนี้จะพัฒนาระบบการทำธุรกรรมซื้อคืนภาคเอกชน (Private Repo) ซึ่งจะสามารถกำหนดรูปแบบการให้บริการได้ในปี 2550

▶▶ แผนกลยุทธ์ที่ 2 - การบูรณาการระบบโครงสร้างพื้นฐานและระบบข้อมูลสารสนเทศของตลาดประเภทต่างๆ เข้าด้วยกัน ก่อนเชื่อมโยงระบบซื้อขาย รวมทั้งแก้ไขกฎเกณฑ์เพื่อให้ผู้ลงทุนสามารถซื้อขายหลักทรัพย์ทุกประเภท โดยใช้บัญชีซื้อขายหลักทรัพย์บัญชีเดียว (Single Account)

- 4) การให้บริการศูนย์รวมความรู้การลงทุน ในปี 2550 จะเปิดให้บริการ Integrated Information Portal ซึ่งสามารถแสดงข้อมูลของทุกตลาดบนเว็บไซต์กลางของตลาดหลักทรัพย์ฯ ตลอดจนจะศึกษาและพัฒนาระบบงานเพื่อรองรับการเชื่อมโยงระบบซื้อขาย ระบบงาน Back Office และระบบงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องของทุกตลาด (Integrated Investor Account) การเตรียมการเพื่อให้บริการส่งคำสั่งซื้อขายของทุกตลาดได้ผ่านหน้าจอเดียว (Integrated Trading Screen) รวมถึงการนำระบบตรวจสอบของตลาดหลักทรัพย์ฯ มาใช้ในตลาดตราสารหนี้ และตลาดอนุพันธ์ (Inter-Market Surveillance) ซึ่งจะพร้อมใช้งานได้ในปี 2552

เป็นตลาดหลักทรัพย์สำคัญในภูมิภาค (Important Exchange in Region)

▶▶ แผนกลยุทธ์ที่ 3 - การจัดช่องทางการซื้อขายที่สะดวกและเหมาะสมกับการทำธุรกรรมในตลาดทุกประเภท รวมทั้งการขยายฐานผู้ลงทุน และการมีส่วนร่วมผู้ลงทุนที่เหมาะสม โดยดำเนินงานตามแผนธุรกิจ 2 แผน คือ

- 5) การเปิด Direct Market Access (DMA) เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ลงทุนสถาบัน ให้สามารถส่งคำสั่งซื้อขายหลักทรัพย์โดยตรงมายังตลาดหลักทรัพย์ฯ และตลาดอนุพันธ์ได้ ตั้งแต่ปี 2550
 - 6) การขยายฐานผู้ลงทุนผ่านอินเทอร์เน็ต โดยจะพัฒนาโปรแกรมซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านอินเทอร์เน็ต (Internet Trading) ที่สามารถตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของผู้ลงทุน พร้อมทั้งจัดกิจกรรมการตลาดและรณรงค์ให้ความรู้แก่ผู้ลงทุน เพื่อส่งเสริมการลงทุนผ่านอินเทอร์เน็ตอย่างกว้างขวาง โดยมีสถานีโทรทัศน์ Money Channel เป็นช่องทางสำคัญในการเผยแพร่ข้อมูล
- นอกจากนี้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ กำหนดเป้าหมายที่จะเพิ่มจำนวนผู้ลงทุนในตลาดทุกประเภทและทุกตลาด ทั้งผู้ลงทุนโดยตรง และผู้ลงทุนผ่านกองทุนต่างๆ อาทิ กองทุนรวม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เป็น 5 ล้านคน ในปี 2550 โดยจะส่งเสริมให้มีการลงทุนเพื่อการเป็นเจ้าของ (Ownership Investment) พร้อมทั้งจะเพิ่มจำนวนบัญชีที่มีการซื้อขายหลักทรัพย์อย่างสม่ำเสมอ (Active account) เป็น 2 แสนคน และเพิ่มสัดส่วนการซื้อขายของผู้ลงทุนสถาบันอย่างเป็นขั้นเป็นตอน เป็นร้อยละ 20 ของมูลค่าการซื้อขาย ในปี 2552 รวมถึงการเพิ่มอัตราหมุนเวียนของการซื้อขายหลักทรัพย์ (Turnover Ratio) ในตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็น 1 เท่า และในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ เป็น 1.5 เท่า เพื่อเพิ่มสภาพคล่องในการซื้อขายหลักทรัพย์ให้มากขึ้น

สำหรับตลาดอนุพันธ์ หลังจากที่มีการออก SET50 Index Options และมีการเปิด DMA รวมทั้งมี Market Maker สำหรับสินค้าใหม่ ในปี 2550 แล้ว คาดว่าจะทำให้ปริมาณการซื้อขายโดยรวมเพิ่มขึ้นเป็น 5,500 - 6,000 สัญญาต่อวัน

▶▶ แผนกลยุทธ์ที่ 4 - การปรับปรุงและยกระดับกฎเกณฑ์และมาตรฐานให้ทัดเทียมกับตลาดหลักทรัพย์สำคัญในภูมิภาค ประกอบด้วยแผนธุรกิจ 3 แผน คือ

- 7) การลดระยะเวลาและขั้นตอนการนำหลักทรัพย์เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งจะดำเนินการอย่างเป็นขั้นเป็นตอน โดยทำงานร่วมกับที่ปรึกษาทางการเงินและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมกำหนดเป้าหมายจะลดเวลาให้ไม่เกิน 60 วัน ในปี 2552
- 8) การยกระดับบรรษัทภิบาลที่ดี (Good Corporate Governance) โดยให้ความสำคัญด้านสิทธิของผู้ถือหุ้น และความรับผิดชอบต่อกรรมการ รวมทั้งเน้นการติดตามให้เกิดการปฏิบัติงานจริง รวมทั้งการพัฒนาด้านผู้ลงทุนสัมพันธ์ของบริษัทจดทะเบียน

โดยการส่งเสริมให้ความรู้บุคลากรของบริษัทจดทะเบียน

- 9) การยกระดับมาตรฐานการบัญชีตาม International Financial Reporting Standard (IFRS) ที่เป็นมาตรฐานสากล และจัดให้มีระบบ Extensible Business Reporting Language (EBRL)

สร้างความร่วมมือกับพหุกิจว่อง (Strategic Partnership)

▶▶ แผนกลยุทธ์ที่ 5 - การพัฒนาความร่วมมือกับธนาคารพาณิชย์และบริษัทหลักทรัพย์ เพื่อเชื่อมโยงและเอื้อประโยชน์ร่วมกัน ในการประกอบธุรกรรมในตลาดทุน โดยการเปิด Cyber Branch ที่ธนาคารพาณิชย์ เพื่อให้ผู้ลงทุนบุคคลสามารถเปิดบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์ และทำธุรกรรมด้านหลักทรัพย์ผ่านสาขาของธนาคารพาณิชย์ทั่วประเทศ และผ่านระบบอินเทอร์เน็ต เพื่อเพิ่มช่องทางให้ผู้ลงทุนสามารถส่งคำสั่งซื้อขายสำหรับตราสารทุกประเภทได้โดยสะดวก รวมทั้งศึกษาถึงแนวทางในการให้ธนาคารพาณิชย์ทำธุรกรรมในลักษณะ Sub-broker

▶▶ แผนกลยุทธ์ที่ 6 - การสร้างความเชื่อมโยงกับตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศ (Exchange Linkage)

- 10) การเพิ่มบทบาทของตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ตลาดตราสารหนี้ และตลาดอนุพันธ์ รวมทั้งการสร้างเอกภาพของการดำเนินนโยบายระหว่างประเทศกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเชื่อมโยงในหลายระดับ ทั้งกับตลาดหลักทรัพย์ในอาเซียน การสร้างความร่วมมือระดับทวิภาคี (Bilateral) อาทิ ตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ จะสร้างความร่วมมือกับ KOSDAQ ของประเทศเกาหลี เป็นต้น

ส่วนตลาดตราสารหนี้จะร่วมกับตลาดหลักทรัพย์ฯ ในการเชื่อมโยงระบบการซื้อขายกับตลาดหลักทรัพย์ในต่างประเทศ และผลักดันให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลการซื้อขายระหว่างตลาดตราสารหนี้ในกลุ่มประเทศอาเซียน พร้อมทั้งจะดำเนินงานเพื่อเชื่อมโยงระบบการซื้อขายกับตลาดตราสารหนี้อื่นๆ รวมทั้งผลักดันกฎระเบียบสำหรับการจดทะเบียนข้ามตลาด (Cross Listing) และการซื้อขายข้ามตลาด (Cross Trading) ซึ่งจะช่วยเพิ่มความน่าสนใจให้ผู้เข้ามาลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ และตลาดตราสารหนี้มากขึ้น

▶▶ แผนกลยุทธ์ที่ 7 และ 8 - การผลักดันนโยบายและมาตรการภาครัฐที่เอื้อต่อการพัฒนาตลาดทุนโดยรวม และร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องในตลาดทุนอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง

- 11) การประสานความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องในตลาดทุนทั้งภาครัฐและเอกชน และสร้างเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อผลักดันนโยบายสำคัญหรือมาตรการที่เอื้อต่อการพัฒนาตลาดทุนไทย โดยจะมีการขอความสนับสนุนจากภาครัฐด้านสิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับบริษัทจดทะเบียน การส่งเสริมให้มีนโยบายการออมภาคบังคับ การขอยกเว้นการเก็บภาษีกำไรจากการขายตราสารหนี้ รวมถึงการแก้ไขเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับ VC

เดินหมากกิจกรรมส่งเสริมความรู้อย่างต่อเนื่อง

ตลาดหลักทรัพย์ฯ จะยังคงเดินหน้าดำเนินกิจกรรมทางการตลาดและการส่งเสริมความรู้ เพื่อขยายฐานผู้ลงทุนอย่างต่อเนื่อง โดยจะมีการให้ความรู้ด้านการเงินส่วนบุคคลและการลงทุนเบื้องต้นแก่เยาวชนทุกระดับ ตั้งแต่ประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 อาชีวศึกษา รวมทั้งนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา ตลอดจนถึงผู้ลงทุนทั่วไป ผ่านการจัดกิจกรรมให้ความรู้ และการจัดทำหลักสูตร และ e-learning เพื่อเผยแพร่ไปยังโรงเรียนไม่น้อยกว่า 10,000 แห่งทั่วประเทศ พร้อมทั้งอบรมความรู้ให้แก่ครูอาจารย์ทั่วประเทศ ซึ่งคาดว่าจะสามารถทำให้เยาวชนกว่า 20,000 คน ได้รับความรู้ความเข้าใจเรื่องการเงินส่วนบุคคลและการลงทุนมากขึ้น โดยมีสถานีโทรทัศน์ Money Channel เป็นช่องทางสำคัญในการเผยแพร่ความรู้และข้อมูลเพื่อการลงทุน

คุณภัทริยา กล่าวอย่างมั่นใจถึงอนาคตและความสำเร็จการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์และแผนธุรกิจต่างๆ ว่า

“ตลาดหลักทรัพย์ฯ เชื่อมมั่นว่า การกำหนดแผนกลยุทธ์ โดยมีตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ตลาดตราสารหนี้ และตลาดอนุพันธ์ รวมทั้งบริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท เซ็ทเทรด ดอท คอม จำกัด และบริษัทย่อยทุกแห่ง จะเป็นก้าวสำคัญที่ทำให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ สามารถบรรลุเป้าหมายตามแผนยุทธศาสตร์ 3 ปี และพัฒนาสู่การเป็นตลาดรองที่ครบวงจรและมีความน่าสนใจในระดับภูมิภาค ที่สำคัญคือ สร้างศักยภาพให้ตลาดทุนไทยเป็นพลังขับเคลื่อนที่สำคัญของเศรษฐกิจประเทศในระยะยาว”

9 เดือนแรกปี 2549 บริษัทจดทะเบียนทำกำไร กว่าสามแสนล้านบาท

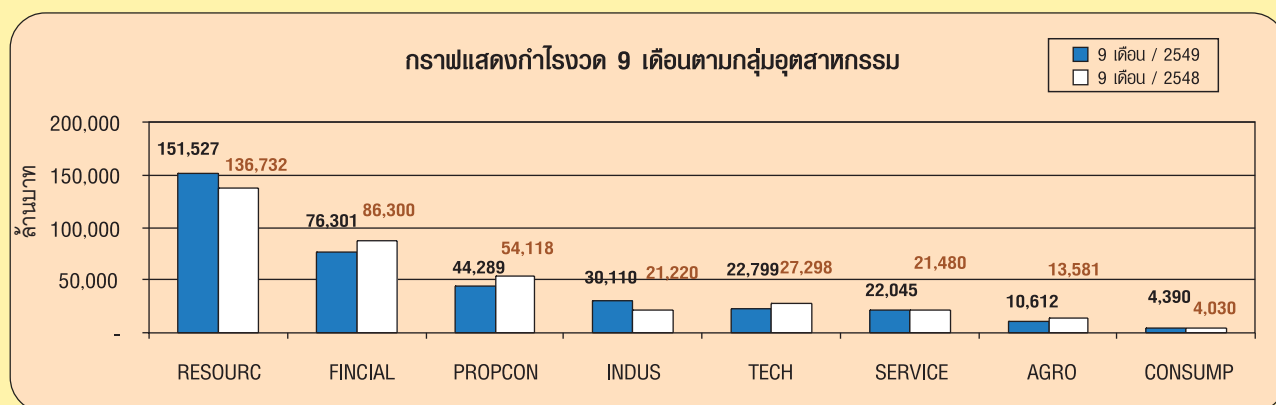
จากข้อมูลงบการเงินงวด 9 เดือน สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2549 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) และตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (mai) จำนวน 499 บริษัท หรือร้อยละ 96 ของบริษัทจดทะเบียนทั้งหมด 521 บริษัท (รวมกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์จำนวน 8 กองทุน) ที่ได้นำส่งข้อมูลมายังตลาดหลักทรัพย์ฯ แล้ว ปรากฏว่าบริษัทจดทะเบียนมีกำไรสุทธิรวมทั้งสิ้น 371,004 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 3,496 ล้านบาท จากปีก่อนซึ่งมีกำไรสุทธิรวม 367,508 ล้านบาท

►► บริษัทจดทะเบียนใน SET ยอดขายเพิ่มร้อยละ 21

สำหรับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ (SET) ที่ส่งงบการเงินงวด 9 เดือนแรกของปี 2549 มีจำนวน 461 บริษัท (จากทั้งหมด 483 บริษัท) มีบริษัทที่มีกำไร 377 บริษัท คิดเป็นผลกำไรสุทธิรวม 369,669 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 3,293 ล้านบาท จากปีก่อนซึ่งมีกำไร 366,376 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ถึงแม้ว่าบริษัทจดทะเบียนจะได้รับผลกระทบจากราคาน้ำมันและอัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มขึ้นตั้งแต่ต้นปี 2549 ซึ่งส่งผลให้ต้นทุนขายเพิ่มขึ้นแต่บริษัทจดทะเบียนโดยรวมสามารถทำยอดขายรวมได้สูงถึง 4,000,617 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 21

►► กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมมีอัตราการเติบโตของกำไรสูงสุด

สำหรับกลุ่มอุตสาหกรรมที่มียอดรวมกำไรสุทธิสูงสุด 3 อันดับแรกคือ **กลุ่มทรัพยากร** มีกำไรสุทธิรวม 151,527 ล้านบาท **กลุ่มธุรกิจการเงิน** มีกำไรสุทธิรวม 76,301 ล้านบาท และ**กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง** มีกำไรสุทธิรวม 44,289 ล้านบาท

โดยบริษัทจดทะเบียนที่มีกำไรสุทธิสูงสุด 5 อันดับแรก คือ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (PTT) มีกำไรสุทธิ 79,701 ล้านบาท บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) (SCC) มีกำไรสุทธิ 24,776 ล้านบาท บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) (PTTEP) มีกำไรสุทธิ 21,929 ล้านบาท บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน) (TOP) มีกำไรสุทธิ 14,754 ล้านบาท และธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (BBL) มีกำไรสุทธิ 13,807 ล้านบาท

ทั้งนี้ หากพิจารณาอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิสูงสุดพบว่ากลุ่มที่มีอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มทรัพยากร และกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค ดังนี้

- 1. กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม** ประกอบด้วย หมวดปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ หมวดบรรจุภัณฑ์ หมวดกระดาษและวัสดุการพิมพ์ หมวดยานยนต์ และหมวดวัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร รวม 69 บริษัท มีกำไรสุทธิ 30,110 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 42 เนื่องจากกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน ประกอบกับส่วนต่างราคาผลิตภัณฑ์กับวัตถุดิบปรับตัวสูงขึ้น
- 2. กลุ่มทรัพยากร** ประกอบด้วย หมวดพลังงานและสาธารณูปโภค และหมวดเหมืองแร่ 20 บริษัท มีกำไรสุทธิ 151,527 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 11 โดยยอดขายเพิ่มขึ้นร้อยละ 29 เนื่องจากราคาของผลิตภัณฑ์น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ และปิโตรเคมีปรับตัวสูงขึ้นตามราคาน้ำมันในตลาดโลก
- 3. กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค** ประกอบด้วยหมวดของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน หมวดของใช้ส่วนตัวและเวชภัณฑ์ และหมวดแฟชั่น รวม 41 บริษัท มีกำไรสุทธิ 4,390 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 9 เนื่องจากอัตราค่าไถ่ขึ้นต้นเพิ่มขึ้น และกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน

ทั้งนี้ ผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนจำนวน 444 บริษัท ไม่รวมบริษัทที่อยู่ระหว่างแก้ไขการดำเนินงาน จำนวน 17 บริษัท (อยู่ในกลุ่ม Non-Compliance (NC) และกลุ่ม Non-Performing Group (NPG)) แยกตามกลุ่มอุตสาหกรรม 8 กลุ่ม ปรากฏว่ามียอดขายเพิ่มขึ้นในทุกกลุ่มอุตสาหกรรมและทุกหมวดธุรกิจ ยกเว้นหมวดขนส่งและโลจิสติกส์ และหมวดบริการเฉพาะกิจ โดยมีกำไรสุทธิรวม 362,074 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 98 ของกำไรสุทธิของบริษัทจดทะเบียนรวม

►► บริษัทในกลุ่ม NC มีกำไรจากการปรับโครงสร้างหนี้เพิ่มขึ้น

สำหรับบริษัทจดทะเบียนที่เข้าข่ายอาจถูกเพิกถอน (Non-Compliance : NC) และบริษัทจดทะเบียนในกลุ่มที่แก้ไขการดำเนินงานไม่ได้ตามกำหนด (Non-Performing Group : NPG) จำนวน 29 บริษัท นำส่งงบการเงินจำนวน 17 บริษัท โดยบริษัทที่ขึ้นเครื่องหมาย NC ในหมวดธุรกิจปกติ นำส่งงบการเงิน 6 บริษัท มีกำไรสุทธิ 6,270 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปีก่อน 4 เท่า เนื่องจากมีบริษัทที่มีกำไรจากการปรับโครงสร้างหนี้เพิ่มขึ้น ด้านบริษัทในกลุ่ม NPG นำส่งงบการเงินจำนวน 11 บริษัท มีกำไรสุทธิ 1,325 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปีก่อนที่มีกำไรสุทธิ 3 ล้านบาท เนื่องจากกำไรขั้นต้น รวมทั้งกำไรจากการปรับโครงสร้างหนี้เพิ่มขึ้น ในขณะที่ดอกเบี้ยจ่ายลดลง

สรุปสถานะการฟื้นฟูกิจการของบริษัทในกลุ่มนี้ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2549 ถึงวันที่ 15 พฤศจิกายน 2549 ปรากฏว่ายังไม่มีบริษัทใดที่เข้าข่ายอาจถูกเพิกถอน (NC) เพิ่มเติม ในขณะที่มี 1 บริษัท ถูกย้ายเข้ากลุ่มบริษัทจดทะเบียนที่แก้ไขการดำเนินงานไม่ได้ตามกำหนด (Non-Performing Group : NPG)

►► บริษัทจดทะเบียนใน mai กำไรสุทธิไตรมาส 3 พุ่งสูงขึ้นถึงร้อยละ 98

ด้านบริษัทจดทะเบียนใน mai 38 บริษัทนำส่งงบการเงินครบทุกบริษัท โดยมีบริษัทที่มีกำไร 34 บริษัท หรือร้อยละ 89 และมียอดขายงวด 9 เดือนรวม 21,402 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 14 ในขณะที่กำไรสุทธิงวด 9 เดือนรวม 1,335 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 18

สำหรับผลการดำเนินงานงวด 3 เดือน ในไตรมาสที่ 3 ปี 2549 พบว่า บริษัทจดทะเบียนจำนวน 38 แห่ง มีกำไรสุทธิรวมกัน 668 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปีก่อน 331 ล้านบาทหรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 98 โดยบริษัทที่สามารถทำกำไรสุทธิได้มีจำนวน 35 แห่งคิดเป็นร้อยละ 92 ในจำนวนนี้มีบริษัทจดทะเบียน 12 แห่งที่มีอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิสูงกว่าร้อยละ 100 ขณะที่บริษัทที่ขาดทุนสุทธิมีเพียง 3 แห่งหรือคิดเป็นร้อยละ 8 เท่านั้น สำหรับยอดขายของบริษัทจดทะเบียนในไตรมาสดังกล่าว รวมแล้วทั้งสิ้น 8,000 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 20 เมื่อเทียบกับงวดเดียวกันของปีก่อน ซึ่งยอดขายรวมอยู่ที่ 6,662 ล้านบาท ทั้งนี้ บริษัทที่มีอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิสำหรับไตรมาสที่ 3 ปี 2549 สูงสุด 3 บริษัท ได้แก่ บริษัท บรีดเคอร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) (BROOK) บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน) (BOL) และ บริษัท พรพรหมเม็ททอล จำกัด (มหาชน) (PPM)

โดย บริษัท บรีดเคอร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) พลิกจากขาดทุนสุทธิ 1.55 ล้านบาทในปีก่อน เป็นกำไรสุทธิ 74 ล้านบาท คิดเป็นการเติบโตของกำไรสุทธิถึงร้อยละ 4,888 โดยบริษัทมียอดขาย 103 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปีก่อน ซึ่งมียอดขาย 12 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 753 ทั้งนี้ บริษัทชี้แจงผลการดำเนินงานที่เพิ่มขึ้นว่า เนื่องจากการเติบโตในการรวบรวมกิจการของฝ่ายพาณิชย์จนกิจได้เสร็จสมบูรณ์บางส่วนในไตรมาสที่ 3 ของปีนี้ เช่นเดียวกับที่รับรู้รายได้บางส่วนที่เสร็จแล้วในไตรมาสที่ 2

ขณะที่ บริษัท บิซิเนส ออนไลน์ จำกัด (มหาชน) มีกำไรสุทธิ 7.8 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนที่มีกำไรสุทธิ 0.6 ล้านบาท คิดเป็นเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 1,174 โดยมียอดขาย 50 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปีก่อน ซึ่งมียอดขาย 36 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 39 บริษัทระบุว่า รายได้จากการให้บริการด้านการบริหารข้อมูลและรายได้ค่าที่ปรึกษาเพิ่มขึ้น 8.11 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1,580 นอกจากนี้ รายได้จากการให้บริการ Value-added Products และรายได้จากการให้บริการโครงการพิเศษ ก็เพิ่มขึ้นเช่นกัน

ด้าน บริษัท พรพรหมเม็ททอล จำกัด (มหาชน) มีกำไรสุทธิ 45 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนที่มีกำไรสุทธิ 5 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 732 โดยมียอดขาย 743 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปีก่อน ซึ่งมียอดขาย 533 ล้านบาท คิดเป็นการเติบโตร้อยละ 39 โดยบริษัทชี้แจงว่า เนื่องจากราคาเริ่มมีการปรับตัวสูงขึ้นตามลำดับ จึงทำให้ราคาขายสินค้าทั้งกลุ่มผลิตภัณฑ์วัตถุดิบอุตสาหกรรม และกลุ่มวัสดุก่อสร้างมีการปรับเพิ่มขึ้นด้วย อย่างไรก็ตาม บริษัทยังคงมีการรักษาและขยายฐานลูกค้าอย่างต่อเนื่อง

▶▶ นักวิเคราะห์เชื่อมั่นในเศรษฐกิจไทย

โดย สมาคมนักวิเคราะห์หลักทรัพย์

สมาคมนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของนักวิเคราะห์หลักทรัพย์สำหรับช่วงไตรมาสสุดท้ายของปีนี้ เกี่ยวกับแนวโน้มการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ช่วงเดือนตุลาคม - ธันวาคม 2549 รวมถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนทั้งปัจจัยบวกและปัจจัยลบ ความเชื่อมั่นต่อทีมเศรษฐกิจในคณะรัฐมนตรีชุดปัจจุบัน สถานการณ์ความไม่สงบในภาคใต้ แนวโน้มอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียน ตลอดจนการคาดการณ์ December Effect / January Effect กลุ่มธุรกิจและหลักทรัพย์ที่แนะนำให้ลงทุน รวมถึงข้อเสนอแนะต่อรัฐบาล โดยมีสำนักวิจัยจากบริษัทหลักทรัพย์รวม 20 บริษัท ร่วมแสดงความคิดเห็น

ปรับเปลี่ยนตัวเลขประมาณการเศรษฐกิจ

ผลการสำรวจในครั้งนี้พบว่านักวิเคราะห์หลักทรัพย์มีความมั่นใจต่อการเติบโตของเศรษฐกิจไทย โดยได้ปรับเปลี่ยนประมาณการตัวเลขสำคัญด้านเศรษฐกิจและการลงทุน จากการประเมินในครั้งก่อนเมื่อเดือนกันยายนที่ผ่านมา

โดยนักวิเคราะห์คาดว่าอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจไทย (GDP Growth) ในปี 2549 จะมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 4.4 เทียบกับร้อยละ 4.2 ในการสำรวจครั้งก่อน ซึ่งมีผู้ประมาณการสูงสุดร้อยละ 4.9 และต่ำสุดร้อยละ 4 และคาดว่าผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียน (EPS Growth) จะปรับตัวสูงขึ้นจากเดิมร้อยละ -0.7 เป็นร้อยละ 0.9 รวมทั้งมองว่าดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์ (SET Index) ปี 2549 จะเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 744 จุด เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากการสำรวจครั้งก่อน โดยมีประมาณการสูงสุดที่ 790 จุด และต่ำสุด 715 จุด พร้อมทั้งได้คาดการณ์ถึงตัวเลขในปี 2550 ว่า เศรษฐกิจไทยจะปรับตัวดีขึ้น โดยมี GDP Growth เฉลี่ยที่ร้อยละ 4.5 ขณะที่ EPS Growth เฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 4.4 ส่วน SET Index จะปรับตัวสูงขึ้นเฉลี่ยที่ระดับ 799 จุด

นอกจากนี้ ยังได้คาดการณ์ว่าค่าเงินบาทจะมีค่าใกล้เคียงกับที่ประมาณการไว้เดิม โดยอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินบาทและดอลลาร์สหรัฐฯ ณ สิ้นปีนี้ จะเฉลี่ยอยู่ที่ 37.7 บาท ส่วนค่าเงินบาท ณ ปลายปี 2550 จะเฉลี่ยที่ 37.4 บาท สำหรับอัตราดอกเบี้ย RP 14 วัน นักวิเคราะห์ต่างเห็นตรงกันว่า ปลายปีนี้จะอยู่ที่ร้อยละ 5.0 จากเดิมที่คาดไว้ร้อยละ 5.1 และคาดว่า ณ สิ้นปีหน้า จะเฉลี่ยที่ร้อยละ 4.7

สำหรับปัจจัยบวกที่สำคัญต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี 2549 อันดับแรก ซึ่งมีผู้ตอบเท่ากัน (ร้อยละ 55 ของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม) คือ **สถานการณ์ทางการเมือง** ที่มีเสถียรภาพและคลี่คลาย รวมทั้งมีความชัดเจนขึ้น และ **แนวโน้มอัตราดอกเบี้ย** ที่ทรงตัวและอาจปรับตัวลดลง อันดับที่สอง (ร้อยละ 50) คือ **กระแสเงินทุนไหลเข้าจากต่างประเทศ** และอันดับที่สาม (ร้อยละ 30) คือ **ราคาน้ำมันที่ลดลง**

ในด้านปัจจัยลบที่สำคัญ อันดับแรก (ร้อยละ 80) ได้แก่ **ประเด็นที่เกี่ยวกับการเมือง และนโยบายบางด้านของรัฐบาลที่ยังไม่ชัดเจน** โดยมีการระบุถึงการไขว่ถอยการศึกษาในปัจจุบันที่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นของต่างชาติ ขณะเดียวกันก็มีความกังวลว่า อาจเกิดความวุ่นวายขึ้นได้ หากมีการยกเลิกกฎอัยการศึก รวมทั้งการตรวจสอบการทุจริตของโครงการต่างๆ และความไม่ชัดเจนของนโยบายรัฐบาลเรื่องกฎหมาย

การถือหุ้นของต่างชาติ รวมทั้งมาตรการด้านเศรษฐกิจและการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ส่วนอันดับสอง (ร้อยละ 70) คือ **ปัจจัยเรื่องสถานการณ์น้ำท่วม** ซึ่งส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ และอันดับสาม (ร้อยละ 40) คือ **ภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัว** ทำให้ผลประกอบการของบริษัทจดทะเบียนอยู่ในระดับต่ำ

นักวิเคราะห์ส่วนใหญ่มีความเชื่อมั่นในทีมเศรษฐกิจของรัฐบาลชุดปัจจุบัน โดยร้อยละ 60 มีความเชื่อมั่นในระดับปานกลาง ขณะที่ร้อยละ 35 เชื่อมั่นมาก และร้อยละ 5 เชื่อมั่นในระดับน้อย อีกทั้งมีมุมมองในแง่บวกต่อสถานการณ์ในจังหวัดภาคใต้ตอนล่าง โดยร้อยละ 70 มองว่าน่าจะดีขึ้น และร้อยละ 30 คิดว่าจะทรงตัว

แนะนำสร้างความมั่นใจให้นักลงทุน

ข้อเสนอแนะที่นักวิเคราะห์ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลดำเนินการเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและตลาดทุน (ร้อยละ 55) คือ **การสร้างความชัดเจนเกี่ยวกับนโยบายต่างๆ** ทั้งนโยบายการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชัน นโยบายการถือหุ้นของคนต่างด้าว การปฏิรูประบบการเมืองการปกครอง รวมถึงนโยบายเศรษฐกิจและตลาดทุน เช่น การใช้กลไกตลาดเสรีในระดับที่เหมาะสม การกำหนดมาตรฐานที่ชัดเจนในการตรวจสอบกรณีปั่นหุ้น เมกะโปรเจกต์ การลดช่องว่างระหว่างคนรวยและคนจน เป็นต้น ส่วนข้อเสนอแนะอันดับสอง (ร้อยละ 40) คือ **การสร้างเชื่อมั่นให้กับผู้ลงทุนทั้งในและต่างประเทศ** โดยเร่งฟื้นฟูเศรษฐกิจ และอันดับสาม (ร้อยละ 15) คือ **ดูแลให้เศรษฐกิจเติบโตแบบยั่งยืนและมีเสถียรภาพ**

นักวิเคราะห์เกือบทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถาม (ร้อยละ 90) คิดว่าผู้ลงทุนต่างประเทศจะยังคงซื้อสุทธิต่อเนื่องจากไตรมาสที่ผ่านมา (มีเพียงร้อยละ 5 ที่ไม่เห็นด้วย) โดยให้เหตุผลของความเชื่อนี้ดังกล่าวว่า เป็นเพราะผู้ลงทุนต่างชาติมีความเชื่อมั่นเพิ่มขึ้นจากสถานการณ์ทางการเมืองที่คลี่คลายและชัดเจนขึ้น ภาวะเศรษฐกิจที่ปรับตัวดีขึ้น ค่าเงินในภูมิภาคเอเชียรวมทั้งค่าเงินบาทมีแนวโน้มแข็งค่าขึ้นอีกทั้งราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ไทยยังถือว่ามีความถูก ทำให้มีกระแสเงินทุนไหลเข้า

นอกจากนี้ ผลสำรวจยังพบว่านักวิเคราะห์เกือบทั้งหมด (ร้อยละ 95) เชื่อว่าตลาดหลักทรัพย์ไทยจะเกิดภาวะ December Effect หรือ January Effect และมีร้อยละ 5 ที่ยังไม่แน่ใจ โดยร้อยละ 58 ของกลุ่มแรกเชื่อว่าจะมีทั้ง December Effect และ January Effect ในขณะที่ร้อยละ 21 เชื่อว่าจะมี January Effect เท่านั้น และร้อยละ 16 เชื่อว่าจะมี December Effect อย่างเดียว

สำหรับ 3 กลุ่มธุรกิจที่น่าสนใจลงทุนสำหรับช่วงไตรมาสสุดท้ายของปีนี้ คือ อสังหาริมทรัพย์ ธนาคาร และพลังงาน โดยกลุ่ม **อสังหาริมทรัพย์** จะได้ประโยชน์จากอัตราดอกเบี้ยและราคาน้ำมันที่ปรับตัวลดลง ความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่ฟื้นตัวขึ้น และโครงการรถไฟฟ้า ขณะที่กลุ่ม **ธนาคาร** จะได้ประโยชน์จากอัตราดอกเบี้ยที่มีแนวโน้มลดลงเช่นกัน ทำให้ต้นทุนทางการเงินทรงตัวหรือลดลง ช่วยให้สินเชื่อขยายตัว และผลักดันให้กลุ่มธนาคารมีรายได้เติบโตขึ้น ส่วนกลุ่ม **พลังงาน** ยังคงได้รับความสนใจจากการที่ราคาน้ำมันยังคงอยู่ในระดับสูง และคาดว่าราคาน้ำมันอาจปรับตัวสูงขึ้นในช่วงหน้าหนาวทำให้ผลประกอบการของบริษัทจดทะเบียนในกลุ่มนี้ยังคงขยายตัว นอกจากนี้ หลักทรัพย์ในกลุ่มธุรกิจดังกล่าวยังมีสภาพคล่องและมูลค่าตลาดสูงอีกด้วย

บริษัทจดทะเบียนไทย... กับพัฒนาการในการกำกับดูแลกิจการที่ดี

โดย ฝ่ายสื่อความรู้และสิ่งพิมพ์

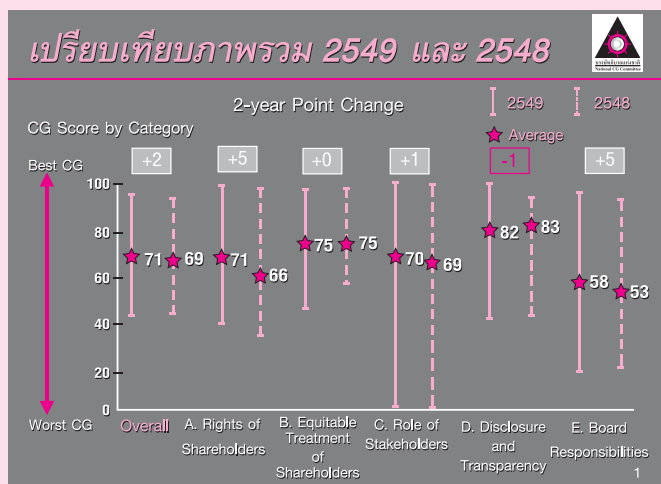
คณะกรรมการสร้างความรู้ความเข้าใจและประชาสัมพันธ์การดำเนินการเกี่ยวกับ Corporate Governance ในประเทศไทย ภายใต้คณะกรรมการบริษัทมหาชนแห่งชาติ ได้ร่วมกับ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) รายงานถึงผลสำรวจการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียนประจำปี 2549 ซึ่งจัดทำขึ้นต่อเนื่องเป็นปีที่ 5 โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) เพื่อกระตุ้นให้บริษัทจดทะเบียนสนใจพัฒนาระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดีในองค์กรเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

ในปีนี้อีโอดี ได้ทำการสำรวจข้อมูลและประเมินบริษัทจดทะเบียนทั้งในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (mai) รวม 402 บริษัท โดยพิจารณาตามหลักการกำกับดูแลกิจการของกลุ่มประเทศ OECD (OECD Principles of Corporate Governance) ใน 5 หมวด ได้แก่

- 1) สิทธิของผู้ถือหุ้น (Rights of shareholders)
- 2) การปฏิบัติที่เท่าเทียมกันต่อผู้ถือหุ้น (Equitable treatment of shareholders)
- 3) การคำนึงถึงบทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย (Role of stakeholders)
- 4) การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส (Disclosure and transparency)
- 5) ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ (Board responsibilities)

บริษัทจดทะเบียนโดยรวมมีบรรษัทภิบาลดีขึ้น

ผลการสำรวจในปี 2549 พบว่า บริษัทจดทะเบียนไทยในภาพรวมมีคะแนนการกำกับดูแลกิจการดีขึ้น โดยมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็น 71 คะแนน จาก 69 คะแนน ในปี 2548 หมวดที่ได้คะแนนสูงสุด คือ การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส ที่มีคะแนนเฉลี่ย 82 คะแนน รองลงมา คือ การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน ที่มีคะแนนเฉลี่ย 75 คะแนน ส่วนเรื่องที่มีการพัฒนาดีขึ้นมาก คือ การดูแลสิทธิของผู้ถือหุ้น ที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นจาก 66 คะแนน เป็น 71 คะแนน และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ ที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นจาก 53 คะแนน เป็น 58 คะแนน

แม้ว่าผลประเมินจะมีคะแนนไม่สูงจากปีก่อนมากนัก เนื่องจากเกณฑ์การให้คะแนนในปีนี้มีความเข้มงวดมากขึ้น แต่ผลการสำรวจได้สะท้อนให้เห็นว่าในเชิงคุณภาพนั้น บริษัทจดทะเบียนไทยมีพัฒนาการด้านการกำกับดูแลกิจการดีขึ้นในหลายด้าน รวมทั้งยังมีช่องว่างที่จะพัฒนาได้อีกมากในระยะต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการแสดงบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ และการแสดงความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งรวมถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและสภาพแวดล้อม

จุดเด่นของบริษัทจดทะเบียนไทยที่มีการปฏิบัติได้เป็นอย่างดี ได้แก่ เรื่องสิทธิของผู้ถือหุ้น ซึ่งบริษัทจดทะเบียนเกือบทั้งหมดมีการประชุมผู้ถือหุ้นตามวาระที่แจ้งผู้ถือหุ้นไว้ล่วงหน้า การอำนวยความสะดวกแก่ผู้ถือหุ้นที่ไม่สามารถเข้าร่วมประชุม การเปิดเผยข้อมูลสำคัญไว้ในรายงานประจำปีชัดเจน รวมทั้งมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบตามที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ กำหนด

กลุ่มทรัพยากรได้คะแนนประเมินสูงสุด

สำหรับกลุ่มอุตสาหกรรมที่ได้คะแนนดีที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่

1. กลุ่มทรัพยากร มีคะแนนเฉลี่ย 81 คะแนน โดยธุรกิจพลังงานได้คะแนนสูงสุด

2. **กลุ่มการเงิน** มีคะแนนเฉลี่ย 75 คะแนน โดยมีธุรกิจธนาคารได้คะแนนสูงสุด

3. **กลุ่มเทคโนโลยี** มีคะแนนเฉลี่ย 73 คะแนน โดยมีธุรกิจสื่อสารได้คะแนนสูงสุด

ผลสำรวจยังพบว่า กลุ่มบริษัทจดทะเบียนขนาดใหญ่ที่อยู่ในการคำนวณ SET50 Index มีคะแนนประเมินสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของบริษัทจดทะเบียนโดยรวม โดยมีคะแนนเฉลี่ย 81 คะแนน เพิ่มขึ้นจาก 79 คะแนน ในปี 2548 ขณะที่บริษัทจดทะเบียนขนาดกลางและขนาดเล็ก มีคะแนนเฉลี่ย 72 คะแนน และ 68 คะแนน ตามลำดับ

216 บริษัทจดทะเบียน ได้คะแนนบรรษัทภิบาลดีถึงดีเลิศ

ในปีนี้ได้มีการปรับปรุงการรายงานผลสำรวจใหม่ จากเดิมที่แยกเป็น 4 กลุ่ม (Quartile) มาเป็นการให้สัญลักษณ์ตามคะแนน โดยแยกผลการประเมินออกเป็น 6 กลุ่ม คือ ดีเลิศ ดีมาก ดี ดีพอใช้ ผ่าน และกลุ่มสุดท้าย คือ ไม่ผ่าน ซึ่งมีคะแนนต่ำกว่า 50

คะแนน	ตราสัญลักษณ์	ความหมาย
90 ขึ้นไป		ดีเลิศ
80-89		ดีมาก
70-79		ดี
60-69		ดีพอใช้
50-59		ผ่าน
ต่ำกว่า 50	-	ไม่ผ่าน

ปรากฏว่ามีบริษัทจดทะเบียนที่มีคะแนนการประเมินในระดับตั้งแต่ดีขึ้นไปจำนวน 216 บริษัท แยกเป็นระดับดีเลิศ 9 บริษัท ดีมาก 62 บริษัท และดี 145 บริษัท นอกจากนี้ มีบริษัทที่ได้คะแนนดีพอใช้ 133 บริษัท ผ่าน 48 บริษัท และไม่ผ่าน 5 บริษัท สำหรับบริษัทที่ผลการประเมินโดดเด่นจัดอยู่ในระดับดีเลิศ 9 บริษัท ได้แก่ บริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน) (BANPU) ธนาคาร

กรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (BBL) บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) (BCP) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) (KBANK) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) (KTB) บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (PTT) บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) (PTTEP) บริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน) (RATCH) และธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) (SCB)

Quick Fix... ข้อเสนอแนะที่ปรับปรุงได้ทันที

IOD ได้ให้ข้อเสนอแนะในหลายประเด็นที่บริษัทจดทะเบียนสามารถนำไปปรับปรุงได้ทันที อาทิ

- สนับสนุนให้กรรมการทุกคน โดยเฉพาะประธานกรรมการ ประธานอนุกรรมการชุดต่างๆ เข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นทุกครั้ง
- กำหนดวิธีการให้ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยสามารถเสนอข้อบุคคลเพื่อเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ เช่น เสนอชื่อผ่านคณะกรรมการสรรหาล่วงหน้า
- นำหนังสือเชิญประชุมและวาระการประชุมผู้ถือหุ้นแสดงไว้บนเว็บไซต์ของบริษัท ก่อนการประชุมมากกว่า 21 วัน
- กำหนดนโยบายเกี่ยวกับผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย พร้อมทั้งรายงานที่เป็นรูปธรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียในรายงานประจำปี และ/หรือสื่ออื่นๆ ของบริษัทอย่างชัดเจน
- แต่งตั้งกรรมการอิสระเป็นประธานอนุกรรมการเฉพาะด้าน
- เปิดเผยข้อมูลการเข้าร่วมประชุมของกรรมการและอนุกรรมการแต่ละชุดในรายงานประจำปี
- เปิดเผยหลักเกณฑ์และคำตอบแทนกรรมการเป็นรายบุคคลในรายงานประจำปี
- จัดให้มีการประเมินผลงานคณะกรรมการเป็นประจำปี และเปิดเผยแนวทางไว้ในรายงานประจำปี
- จัดให้มีการประเมินผลงานประธานเจ้าหน้าที่บริหาร / กรรมการผู้จัดการ และเปิดเผยแนวทางไว้ในรายงานประจำปี
- จัดให้มีการประเมินทิศกรรมการใหม่ และเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปี

ผลสำรวจที่จัดทำและเผยแพร่ตลอด 5 ปีที่ผ่านมา ได้กระตุ้นให้บริษัทจดทะเบียนต่างๆ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบรรษัทภิบาล และนำหลักการต่างๆ ไปปฏิบัติเพิ่มมากขึ้น เห็นได้จากผลสำรวจที่พบว่าบริษัทจดทะเบียนได้รับคะแนนสูงขึ้นทุกๆ ปี อย่างไรก็ตาม เรื่องที่บริษัทจดทะเบียนควรให้ความสำคัญและพัฒนาต่อไป ก็คือ การสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เห็นคุณค่าของการปฏิบัติตามหลักการที่ดี ปรับหลักการไปสู่แนวปฏิบัติของแต่ละบริษัทให้เหมาะสมกับลักษณะของตนเอง และขยายวงไปสู่การดูแลผู้มีส่วนได้เสียอย่างจริงจังยิ่งขึ้น

การบัญชีสำหรับผลประโยชน์ตอบแทนพนักงาน¹ (1)

โดย ดร.อัครรัตน์ เจริญจริยวัฒน์²

เมื่อเดือนพฤษภาคม 2549 ที่ผ่านมา ผู้เขียนได้รับเชิญในนามของประธานคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีของไทย เพื่อบรรยายเรื่องการบัญชีสำหรับผลประโยชน์ตอบแทนพนักงานที่ถือปฏิบัติในประเทศไทย ในการประชุม IASB-Regional Standard Setters 2006 ร่วมกับตัวแทนจากประเทศอินโดนีเซีย และประเทศฟิลิปปินส์ อย่างไรก็ตาม ในเวลาดังกล่าว ประเทศไทยยังอยู่ระหว่างการร่างมาตรฐานการบัญชีในเรื่องนี้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล (International Accounting Standard -IAS และ International Financial Reporting Standard-IFRS) ซึ่งทางคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีได้ศึกษาถึงปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และแนวทางที่จะแก้ปัญหาดังกล่าว ก่อนออกเดินทาง ผู้เขียนได้เตรียมความพร้อมโดยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าวกับผู้สอบบัญชีและผู้ทำบัญชีหลายท่านเพื่อรับทราบถึงแนวทางการปฏิบัติและปัญหาของประเทศไทยในประเด็นต่างๆ ให้มากที่สุด ในระหว่างนั้น ผู้เขียนยังมั่นใจว่าประเทศอื่นๆ ก็น่าจะมีปัญหาในการกำหนดมาตรฐานการบัญชีให้สอดคล้องกับ IAS เช่นเดียวกับประเทศไทย แต่เมื่อเข้าร่วมการประชุมแล้ว ผู้เขียนพบว่าทั้งอินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และมาเลเซีย ล้วนแต่มีมาตรฐานการบัญชีสำหรับผลประโยชน์ตอบแทนพนักงานแล้ว และที่สำคัญคือ มาตรฐานการบัญชีดังกล่าวสอดคล้องหรือเหมือนกับ IAS ดังนั้น หัวข้อการบรรยายสำหรับประเทศไทย จึงเป็นการนำเสนอวิธีการบัญชีที่มีการปฏิบัติในปัจจุบัน รวมทั้งความสอดคล้องและไม่สอดคล้องกับ IAS ในประเด็นที่เป็นปัญหา และแนวทางที่คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีจะนำเสนอต่อคณะกรรมการกำกับวิชาชีพบัญชี เพื่อพิจารณากำหนดเป็นมาตรฐานการบัญชีของประเทศไทย สิ่งที่น่าสนใจในการประชุมครั้งนี้ คือ ประเทศที่เข้าร่วมประชุมซึ่งได้ออกมาตรฐานการบัญชีในเรื่องนี้แล้ว ต่างก็ยอมรับว่ามีปัญหาในลักษณะเดียวกันกับประเทศไทย ซึ่งน่าจะเป็นความแตกต่างของวิธีปฏิบัติในแต่ละประเทศ นั่นคือ ในขณะที่ประเทศอื่นๆ อาจเลือกที่จะออกมาตรฐานการบัญชีไปก่อนเพื่อให้ได้ชื่อว่ามาตรฐานของตนเหมือน IAS แล้วค่อยแก้ปัญหาลงมาทีหลัง ประเทศไทยกลับมีการศึกษาผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น รวมทั้งประเด็นปัญหาต่างๆ แนวทางในการแก้ไขหรือกำหนดมาตรฐานการบัญชีที่อาจมีความยืดหยุ่นมากกว่า IAS

ปัจจุบัน สภาวิชาชีพบัญชีอยู่ระหว่างการปรับปรุงหรือกำหนดมาตรฐานการบัญชีของประเทศไทยให้สอดคล้องกับ IAS ซึ่งคาดว่าจะกระบวนการทั้งหมดน่าจะเสร็จสิ้นในปี 2550 แต่การบังคับใช้คงมีการพิจารณาถึงความเหมาะสมอีกครั้ง ในเรื่องการบัญชีสำหรับผลประโยชน์ตอบแทนของพนักงานก็เช่นกัน ร่างมาตรฐานการบัญชีในเรื่องนี้ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินการ ก็มีกำหนดให้เป็นไปตาม IAS 19: Employee Benefits สำหรับการบัญชีผลประโยชน์พนักงานที่ให้อย่างอิงกับหุ้นของบริษัท ก็จะกำหนดตาม IFRS 2: Share-based Payments

บทความนี้เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับ IAS ที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ตอบแทนพนักงาน รวมทั้งวิธีปฏิบัติทางบัญชีที่บริษัทต่างๆ ใช้อยู่ในปัจจุบัน ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นหากประเทศไทยจะปฏิบัติให้เป็นไปตาม IAS รวมทั้งข้อเสนอแนะที่ประเทศไทยควรจะดำเนินการในช่วงเริ่มต้นของการนำมาตรฐานการบัญชีในเรื่องนี้ที่เหมือนกับ IAS มาบังคับใช้

ผลประโยชน์ตอบแทนพนักงาน

IAS 19 ครอบคลุมผลประโยชน์ตอบแทนพนักงาน 4 ประเภท ได้แก่

- **ผลประโยชน์ตอบแทนระยะสั้น** (ครบกำหนดจ่ายภายใน 12 เดือน นับจากวันสิ้นงวดบัญชี) ซึ่งอาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ที่เป็นตัวเงิน เช่น เงินเดือนและโบนัส หรืออาจเป็นผลประโยชน์ที่ไม่เป็นตัวเงิน เช่น ค่ารักษาพยาบาล ที่พักรักษา และรถประจำตำแหน่ง

¹ ส่วนหนึ่งของบทความนี้ได้นำเสนอใน The International Seminar on Accounting, IFRS Implementation: Experience from Around the World, May 31 2006, Jakarta, Indonesia ในการประชุม IASB - Regional Standard Setters 2006

² รองศาสตราจารย์ คณะบริหารธุรกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ บทความนี้เป็นความเห็นของผู้เขียนทั้งที่เป็นส่วนตัวและที่รวบรวมจากผลการประชุมคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีเพื่อเผยแพร่ให้ทราบถึงประเด็นปัญหาและแนวทางแก้ไขการออกมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของพนักงาน อย่างไรก็ตาม มาตรฐานการบัญชีที่จะมีการบังคับใช้ต้องผ่านกระบวนการของการได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการกำกับวิชาชีพบัญชี ซึ่งอาจแตกต่างไปจากข้อเสนอในบทความนี้

- ผลประโยชน์หลังการเลิกจ้างจากการเกษียณอายุ (post-employment benefits) เช่น เงินเกษียณอายุ และค่ารักษาพยาบาลหลังเกษียณอายุ
- ผลประโยชน์ตอบแทนระยะยาวประเภทอื่น (ครอบคลุมการจ่ายชำระ 12 เดือน หรือนานกว่านั้น นับจากวันสิ้นงวดบัญชี) เช่น ครอบคลุมอายุการทำงาน 10 ปี หรือ 25 ปี ผลประโยชน์เมื่อออกจากงานหลังจากได้ทำงานให้บริษัทเป็นระยะเวลานาน โบนัสจากการทำงานเป็นเวลานาน
- ผลประโยชน์จากการเลิกจ้างก่อนการเกษียณอายุ (termination benefits)

ผลประโยชน์ตอบแทนระยะสั้น

การบันทึกบัญชีตาม IAS 19 เป็นการบันทึกตามเกณฑ์ค้างรับค้างจ่ายที่ใช้กันโดยทั่วไป ค่าใช้จ่ายสำหรับผลประโยชน์ประเภทนี้เท่ากับเงินสดที่ต้องจ่าย ไม่มีข้อกำหนดเฉพาะเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูล วิธีการบัญชีของบริษัทในประเทศไทยในเรื่องนี้ไม่แตกต่างจากข้อกำหนดของ IAS จึงไม่มีประเด็นปัญหาแต่อย่างใด

ผลประโยชน์หลังการเลิกจ้างจากการเกษียณอายุ

ภายใต้ IAS 19 ผลประโยชน์หลังการเลิกจ้างจากการเกษียณอายุ สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ แผนการจ่ายเงินตามที่กำหนด (defined contribution plan) และ แผนผลประโยชน์ตามที่กำหนด (defined benefit plan)

แผนการจ่ายเงินตามที่กำหนด เป็นแผนการจ่ายเงินหลังจากการเกษียณอายุ โดยกิจการจ่ายเงินจำนวนที่กำหนดไว้แน่นอนในแต่ละงวด โดยพนักงานอาจจ่ายสมทบตามที่ตกลงกันไว้หรือไม่ก็ได้ หรือถ้าจะอธิบายง่ายๆ ก็คือ เงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานที่ทุกคนรู้จักกันดี ซึ่งเงินกองทุนดังกล่าวบริหารโดยพนักงาน และไม่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกิจการ ปกติพนักงานจะมอบหมายให้ผู้เชี่ยวชาญการบริหารกองทุนภายนอก เช่น บริษัทจัดการกองทุนรวม หรือธนาคาร เป็นผู้บริหาร ทั้งนี้ กิจการไม่ได้รับประกันจำนวนเงินที่พนักงานจะได้รับเมื่อเกษียณอายุแต่อย่างใด วิธีการบัญชีสำหรับแผนประเภทนี้ตรงไปตรงมา กล่าวคือ ค่าใช้จ่ายสำหรับผลประโยชน์ดังกล่าวเท่ากับเงินสดที่กิจการมีภาระต้องจ่ายตามที่กำหนดไว้ในแต่ละงวดบัญชี ไม่มีสินทรัพย์หรือหนี้สินผลประโยชน์พนักงานที่ต้องบันทึกไว้ในงบดุลแต่อย่างใด ทั้งนี้ กิจการต้องเปิดเผยถึงจำนวนที่รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายของงวด วิธีการบัญชีของบริษัทในประเทศไทยในเรื่องนี้ไม่แตกต่างจากข้อกำหนดของ IAS จึงไม่มีประเด็นปัญหาแต่อย่างใด

แผนผลประโยชน์ตามที่กำหนด เป็นแผนการจ่ายเงินหลังเกษียณอายุให้แก่พนักงานด้วยจำนวนเงินตามที่กำหนดไว้ อาจเป็นการจ่ายครั้งเดียว เช่น เงินบำเหน็จของข้าราชการ หรือจ่ายให้เป็นงวดๆ หรือเมื่อมีเหตุการณ์ที่ระบุไว้เกิดขึ้น เช่น เงินบำนาญของข้าราชการ และค่ารักษาพยาบาลที่กิจการจ่ายให้หลังจากที่พนักงานเกษียณอายุแล้ว เนื่องจากการจ่ายเงินดังกล่าวเกิดขึ้นหลังจากการเกษียณอายุ แต่เป็นผลมาจากการที่พนักงานปฏิบัติงานในช่วงเวลาก่อนเกษียณอายุ ทำให้ต้องมีการใช้คณิตศาสตร์ประกันภัย (actuarial science) เพื่อประมาณการจำนวนต้นทุนการให้บริการ และภาระหนี้สินของผลประโยชน์พนักงานตามที่กำหนดไว้ในแผนเป็นรายบุคคล ซึ่งจำนวนต้นทุนการให้บริการและภาระหนี้สินดังกล่าวเป็นตัวกำหนดค่าใช้จ่าย (หรือรายได้) ซึ่งมีผลกระทบต่อกำไรหรือขาดทุนของกิจการในแต่ละงวด รวมทั้งหนี้สิน (สินทรัพย์) สุทธิ กิจการอาจนำเงินที่มีการจัดสรรไว้เพื่อจ่ายในอนาคตนี้มาลงทุน โดยกิจการอาจบริหารเงินลงทุนดังกล่าวเอง หรือให้ผู้เชี่ยวชาญการบริหารกองทุนเป็นผู้บริหารก็ได้ และไม่ว่าผลตอบแทนการลงทุนจะเป็นเท่าใดก็ตาม บริษัทมีภาระที่ต้องจ่ายผลประโยชน์ให้แก่พนักงานตามที่กำหนดไว้ในแผน นอกจากนี้ หากกิจการมีแผนผลประโยชน์ในลักษณะนี้ IAS 19 มีข้อกำหนดเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นรายละเอียดต่างๆ จำนวนมาก

ในการนำคณิตศาสตร์ประกันภัยมาใช้ เพื่อทำการประมาณการต้นทุนการให้บริการของพนักงานและภาระหนี้สินของผลประโยชน์พนักงาน จำเป็นต้องมีการใช้ข้อมูลสถิติฐานจำนวนมาก ตัวอย่างของข้อมูลสถิติฐานทางการเงิน ได้แก่ อัตราดอกเบี้ย อัตราผลตอบแทนที่คาดหวังของกองทุน การเพิ่มขึ้นของเงินเดือน และการเพิ่มขึ้นของผลประโยชน์ สำหรับตัวอย่างของข้อมูลสถิติฐานเชิงประชากรศาสตร์ (demographic) ของพนักงานปัจจุบันและอดีตพนักงาน ได้แก่ ความเป็นไปได้ของการตาย การลาออก การหมดสมรรถภาพในการทำงานก่อนการเกษียณอายุ อายุการเกษียณอายุ ระยะเวลาของการจ่ายผลประโยชน์

ก่อนที่ประเทศไทยจะมีพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (Government Pension Fund Act) ในปี 2539 และการแก้ไขพระราชบัญญัติประกันสังคม (Social Security Act) ในปี 2541 ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และพนักงานของบริษัทขนาดใหญ่บางแห่ง จะได้รับผลประโยชน์หลังเกษียณอายุเป็นรายปี หรือได้รับครั้งเดียวตามระยะเวลาของการทำงาน และตามอายุเมื่อพนักงานเหล่านั้นไม่ได้ทำงานอีกต่อไปในบางกรณีพนักงานเหล่านี้อาจได้รับค่ารักษาพยาบาลหลังการเกษียณอายุด้วย พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และพระราชบัญญัติการประกันสังคม ได้เปลี่ยนลักษณะการจ่ายบำเหน็จหรือบำนาญจากแผนผลประโยชน์ตามที่กำหนด เป็นแผนการจ่ายเงินตามที่กำหนด จากข้อมูลที่ได้รับจากผู้สอบบัญชีและผู้ทำบัญชี ไม่น่าจะมีบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่มีแผนผลประโยชน์หลังเกษียณอายุในลักษณะนี้ หรือถ้าหากมีก็จะเป็นแผนผลประโยชน์หลังเกษียณอายุสำหรับพนักงานที่ทำงานกับบริษัทมานานแล้ว และไม่ยอมเปลี่ยนไปเป็นกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งน่าจะมีย่อยอยู่น้อยมาก

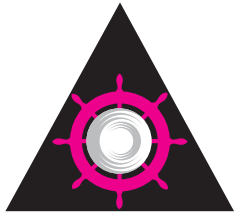
วิธีปฏิบัติสำหรับบริษัทส่วนใหญ่ที่ใช้แผนการจ่ายผลประโยชน์ตามที่กำหนด จะบันทึกค่าใช้จ่ายเมื่อมีการจ่ายเงินผลประโยชน์หลังเกษียณอายุ แต่ก็มีบางบริษัทที่รับรู้ภาระหนี้สินของผลประโยชน์พนักงานหลังเกษียณอายุ อย่างไรก็ตาม มีบริษัทน้อยมากที่มีการใช้ข้อสมมติฐานของคณิตศาสตร์ประกันภัยในการประมาณมูลค่านี้นับดังกล่าว หากบริษัทเหล่านี้จะปฏิบัติให้เป็นไปตาม IAS 19 กิจการที่ต้องจ่ายผลประโยชน์ให้พนักงานหลังเกษียณอายุ ต้องกำหนดมูลค่าทางบัญชีที่เหมาะสมโดยการใช้คณิตศาสตร์ประกันภัย รวมทั้งรับรู้ค่าใช้จ่ายและหนี้สินที่เกี่ยวข้องตลอดอายุของสัญญา

อย่างไรก็ตาม หากมาตรฐานการบัญชีของไทยจะกำหนดให้บริษัทที่มีแผนการจ่ายผลประโยชน์ให้พนักงานที่เกษียณอายุตามที่ IAS กำหนด ก็ยังคงมีความยุ่งยากอยู่ เนื่องจากปัจจุบันแนวคิดของคณิตศาสตร์ประกันภัยยังไม่เป็นที่เข้าใจแพร่หลายนอกวงการธุรกิจประกันชีวิต บริษัทขนาดใหญ่ในประเทศไทยบางแห่ง มีการศึกษาความเป็นไปได้ที่จะใช้คณิตศาสตร์ประกันภัยสำหรับการคำนวณผลประโยชน์ที่จะต้องจ่ายให้พนักงานเมื่อเกษียณอายุ สิ่งที่บริษัทเหล่านี้พบ คือ ความไม่คุ้นเคยกับสมมติฐานจำนวนมากของคณิตศาสตร์ประกันภัย นอกจากนี้ ในการนำวิธีการดังกล่าวมาใช้จำเป็นต้องมีข้อมูลสถิติสำหรับช่วงระยะเวลาหนึ่งในอดีต การแก้ปัญหาโดยใช้นักคณิตศาสตร์ประกันภัยมีความยุ่งยากหลายประการ กล่าวคือ มีค่าใช้จ่ายที่สูงมาก (บริษัทที่เคยใช้บริการให้ข้อมูลว่า ค่าใช้จ่ายแพงยิ่งกว่าค่าสอบบัญชี) ทำให้ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นอาจไม่คุ้มกับประโยชน์ที่ได้รับ โดยเฉพาะบริษัทที่มีขนาดเล็กหรือขนาดกลาง จำนวนของนักคณิตศาสตร์ประกันภัยของไทยที่มีใบอนุญาตด้านนี้มีจำนวนน้อยมาก การตัดสินใจเกี่ยวกับสมมติฐานต่างๆ ยังคงเป็นความรับผิดชอบของบริษัท ปัญหาอีกประการหนึ่ง คือ หากมีการนำคณิตศาสตร์ประกันภัยมาใช้ การรับรู้ภาระหนี้สินผลประโยชน์พนักงานหลังเกษียณอายุครั้งแรก อาจมีผลกระทบที่สูงมากต่อการเงินของกิจการในปีนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริษัทที่ดำรงมานานและมีพนักงานจำนวนมาก ซึ่งเป็นผลมาจากการที่บริษัทไม่เคยบันทึกค่าใช้จ่ายผลประโยชน์หลังเกษียณอายุสำหรับการทำงานในอดีตที่ผ่านมาของพนักงาน

โปรดติดตามตอนจบในฉบับหน้า ซึ่งจะอธิบายถึงผลประโยชน์ตอบแทนพนักงานอีก 2 ประเภท คือ ผลประโยชน์ตอบแทนระยะยาวประเภทอื่น และผลประโยชน์จากการเลิกจ้างก่อนการเกษียณอายุ รวมไปถึงแผนงานและแนวทางของคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี ในการกำหนดมาตรฐานการบัญชีสำหรับผลประโยชน์ตอบแทนพนักงาน

การเปลี่ยนชื่อและชื่อย่อบริษัทจดทะเบียน

วัน-เดือน-ปี	ชื่อเดิม	ชื่อย่อ	ชื่อใหม่	ชื่อย่อ
3/10/2549	บริษัท บีเอ็นที เอ็นเตอร์เทนเมนต์ จำกัด (มหาชน) BNT ENTERTAINMENT PCL	BNT	บริษัท โลพี อินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) LIVE INCORPORATION PCL	LIVE
24/10/2549	บริษัท เงินทุน กรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) AYUDHYA INVESTMENT AND TRUST PCL	AITCO	บริษัท ออยุธยา ออโต้ ลีส จำกัด (มหาชน) AYUDHAYA AUTO LEASE PCL	AYAL
3/11/2549	บริษัท พรีเมียร์ เอ็นจิเนียริง แอนด์ เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน) Premier Engineering and Technology PCL	PE&T	บริษัท พรีเมียร์ เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน) Premier Technology PCL	PT
6/11/2549	บริษัท อุตสาหกรรมปิโตรเคมีกัลไทย จำกัด (มหาชน) Thai Petrochemical Industry PCL	TPI	บริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน) IRPC PCL	IRPC

บรรษัทภิบาลแห่งชาติ
National CG Committee

ทำไมต้องพูดถึง การกำกับดูแลกิจการที่ดีของธนาคาร

โดย ศูนย์พัฒนาการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียน
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

“การขาดการกำกับดูแลกิจการที่ดีได้ก่อให้เกิดความเสียหายมาแล้วในอดีต โดยในวิกฤติเศรษฐกิจที่ผ่านมา สถาบันการเงิน ประสบความเสียหายและล้มไปจำนวนมาก ความเสียหายเหล่านั้นเกิดมาจากการปล่อยสินเชื่อที่ไม่เหมาะสม ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการปล่อยสินเชื่อให้แก่พวกพ้อง การเอื้อประโยชน์ให้แก่พวกพ้องเป็นการขาดธรรมาภิบาลของกรรมการและผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายไม่เฉพาะแก่สถาบันการเงินที่บุคคลเหล่านั้นเป็นกรรมการหรือผู้บริหารเท่านั้นแต่ได้ลุกลามไปสู่ระบบสถาบันการเงิน และเศรษฐกิจในภาพรวม”

นี่คือ... สารสำคัญส่วนหนึ่งในปาฐกถาของ ม.ร.ว.ปรีดิยาธร เทวกุล รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ในการเสวนา Corporate Governance Forum เรื่อง **“การกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับธนาคาร”***

การกำกับดูแลกิจการที่ดีของธนาคาร...สำคัญต่อธุรกิจและสังคม

การกำกับดูแลกิจการที่ดีของธนาคาร มีความสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจของธนาคาร และต่อสังคมในวงกว้าง โดยมีความสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจของธนาคารนั้น มี 2 ประการ คือ

ประการแรก การกำกับดูแลกิจการที่ดีจะช่วยป้องกันความเสี่ยงที่ธนาคารจะล้มละลาย โดยที่ลักษณะของธุรกิจธนาคารมีโครงสร้างเงินทุนซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสี่ยง เช่น อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (Debt to Equity Ratio) ที่สูง และการมีโครงสร้างสินทรัพย์ไม่สอดคล้องกับหนี้สิน (Asset-Liabilities Mismatch) เป็นต้น หากธนาคารมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี จะทำให้ประชาชนทั่วไปมีความเชื่อมั่นต่อธนาคาร และเลือกที่จะมาฝากเงินกับธนาคาร นอกจากนี้ หากธนาคารประสบปัญหาใดๆ ผู้ฝากเงินก็จะไม่ตื่นตระหนกและพากันถอนเงินออกจากธนาคาร เพราะเชื่อมั่นว่าธนาคารจะสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้

ประการที่สอง การกำกับดูแลกิจการที่ดีจะช่วยให้การตัดสินใจของผู้บริหารของธนาคารมีความรอบคอบ ไม่ดำเนินธุรกิจโดยไม่คำนึงถึงความเสี่ยง เพราะเชื่อมั่นว่ารัฐบาลจะเข้ามาช่วยเหลือธนาคารในกรณีที่เกิดธนาคารประสบปัญหา (Moral Hazard) ปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นได้ ถ้าธนาคารไม่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพราะโดยทั่วไปผู้ฝากเงินก็ไม่ใส่ใจ เพราะคิดว่าเงินฝากของตนจะได้รับการคุ้มครองจากภาครัฐ

ส่วนความสำคัญของการกำกับดูแลกิจการที่ดีของธนาคารต่อสังคมในวงกว้างนั้น คือ การป้องกันมิให้การระดมเงินฝากจากประชาชนทั่วไปมาใช้ในการดำเนินธุรกิจที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ และทำให้เกิดความเสียหาย แล้วธนาคารอาจประสบปัญหาจนถึงขั้นล้มละลาย ซึ่งจะทำให้ผู้ฝากเงินที่มีเป็นจำนวนมากได้รับความเสียหายไปด้วย และส่งผลเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศในท้ายที่สุด

ด้วยเหตุนี้ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆ จึงได้พยายามที่จะช่วยกันพัฒนาการกำกับดูแลกิจการที่ดีของธนาคาร โดยในเดือนมิถุนายน 2549 Organisation for Economic Co-Operation and Development (OECD) ได้ออก Policy Brief on Corporate Governance of Banks in Asia โดยได้ตั้งข้อสังเกตถึงลักษณะเฉพาะของธุรกิจธนาคารในเอเชีย รวมทั้งยังให้ข้อเสนอแนะหลายประการในการพัฒนาการกำกับดูแลกิจการของธนาคารในเอเชียให้ดียิ่งขึ้น ดังนั้น เพื่อที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาการกำกับดูแลกิจการของธนาคารในไทย คณะอนุกรรมการสร้างความรู้ความเข้าใจและประชาสัมพันธ์การดำเนินการเกี่ยวกับ Corporate Governance ในประเทศไทย ในคณะกรรมการบรรษัทภิบาลแห่งชาติ จึงจัด CG Forum เรื่อง **“การกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับธนาคาร”** เพื่อหาข้อสรุปว่ามีเรื่องใดที่เราสามารถจะนำมาประยุกต์ใช้ได้บ้าง ซึ่งผลของการหารือมีประเด็นและสาระดังนี้

* จัดโดยคณะอนุกรรมการสร้างความรู้ความเข้าใจและประชาสัมพันธ์การดำเนินงานเกี่ยวกับ Corporate Governance ในประเทศไทย ในคณะกรรมการบรรษัทภิบาลแห่งชาติ เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2549 ณ อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ข้อเสนอแนะของ OECD: เรื่องใดที่ควรนำมาใช้ไทย

ในเรื่องการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับธนาคารนั้น ผู้แทนจากธนาคารแห่งประเทศไทย ได้ให้ความเห็นว่า ไม่มีข้อเสนอแนะเรื่องใดของ OECD ที่เป็นเรื่องใหม่สำหรับธนาคารพาณิชย์ของไทย ที่ผ่านมา ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกกฎเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่ครอบคลุมทุกประเด็นแล้ว และในบางเรื่องกฎเกณฑ์ของไทยยังเข้มกว่าข้อเสนอแนะของ OECD อีกด้วย เช่น การกำหนดให้การให้สินเชื่อแก่กิจการที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องหรือผู้ถือหุ้น ต้องผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการ และการให้กู้แก่กิจการหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทำได้ไม่เกิน 5% ของเงินกองทุนชั้นที่ 1 ของธนาคารพาณิชย์ เป็นต้น

โดยผู้ร่วมเสวนาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การกำกับดูแลกิจการของธนาคารไทยได้พัฒนาดีขึ้นมาเป็นลำดับ อย่างไรก็ตาม การพัฒนาที่เกิดขึ้นยังคงเป็นในเชิงของรูปแบบ (Form) มากกว่าเชิงของสาระ (Substance) ในขั้นต่อไป ธนาคารไทยจึงควรพัฒนาในสาระของการกำกับดูแลกิจการมากยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าข้อเสนอแนะของ OECD จะไม่มีเรื่องใดเป็นเรื่องใหม่ แต่ก็มี 4 เรื่อง ที่เป็นเรื่องสำคัญและแตกต่างไปจากการกำกับดูแลกิจการของบริษัทโดยทั่วไป ได้แก่

1. ความรับผิดชอบต่อผู้ฝากเงิน

เนื่องจากธนาคารระดมเงินฝากจากประชาชนไปใช้ดำเนินธุรกิจ ด้วยเหตุนี้ คณะกรรมการของธนาคารจึงควรรับผิดชอบต่อผู้ฝากเงินด้วย โดยในการพิจารณาตัดสินใจเรื่องต่างๆ คณะกรรมการควรคำนึงถึงผลได้ผลเสียที่เกิดขึ้นแก่ผู้ฝากเงิน นอกเหนือไปจากการคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้น ในการที่จะดูแลผลประโยชน์ของผู้ฝากเงินได้อย่างเต็มที่ กรรมการของธนาคารจำเป็นต้องมีทักษะและความสามารถเฉพาะตัวที่เพียงพอ ซึ่งนอกจากความรู้และประสบการณ์ในธุรกิจธนาคารแล้ว กรรมการควรมีความสามารถในการตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับการจัดการ กลยุทธ์ และนโยบายของธนาคารด้วย

2. การป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์จากการให้สินเชื่อ

การให้สินเชื่อถือเป็นธุรกิจหลักของธนาคาร ในบางครั้ง ธนาคารอาจให้สินเชื่อแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น กรรมการ ผู้บริหารญาติพี่น้องของกรรมการหรือผู้บริหาร รวมทั้งกิจการที่บุคคลเหล่านั้นมีอำนาจควบคุม ในกรณีเหล่านี้ ธนาคารจำเป็นต้องมีมาตรการในการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อที่เหมาะสม เพื่อป้องกันการเอื้อประโยชน์ให้แก่พวกพ้อง และเพื่อมิให้เกิดความล้มเหลวของธนาคารดังที่เป็นมาแล้วในอดีต

หลักการสำคัญที่ OECD ได้แนะนำในการพิจารณาสินเชื่อแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องกัน มีดังนี้

- (1) พิจารณาให้เกิดประโยชน์ในระยะยาวทั้งสำหรับธนาคารและลูกค้า และไม่ควรให้สินเชื่อกระจุกตัวกับบุคคลใดบุคคลหนึ่งมากเกินไป
- (2) ควรผ่านกระบวนการที่เหมือนกับรายการที่ทำกับบุคคลภายนอก (Arm's length) ซึ่งหมายถึง การที่ธนาคารไม่ให้สิทธิพิเศษใดๆ ในการพิจารณา และไม่ให้เงื่อนไขสินเชื่อพิเศษที่แตกต่างไปจากเงื่อนไขที่ให้บุคคลทั่วไป
- (3) ผู้ที่มีส่วนได้เสียไม่ควรเข้าร่วมในการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อดังกล่าว
- (4) ควรเปิดเผยข้อมูลรายการที่ทำกับบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งหมด (Related Party Transaction) อย่างครบถ้วน

3. จริยธรรมธุรกิจ

เป็นที่ทราบกันดีว่า ธนาคารเป็นธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับเงินของคนจำนวนมาก ซึ่งมีโอกาสทำให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของธนาคาร จะใช้อำนาจหรือข้อมูลในทางที่ไม่ถูกต้อง เพื่อหาประโยชน์ให้กับตนเอง ด้วยเหตุนี้ คณะกรรมการของธนาคารจึงควรส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับในธนาคารมีมาตรฐานด้านจริยธรรมในระดับสูง เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจที่ถูกต้องในกรณีที่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และช่วยเตือนใจให้ผู้ปฏิบัติงานคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสียต่างๆ มากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

ในประเด็นจริยธรรมธุรกิจ ท่านรองนายกฯ ม.ร.ว. ปรีดิยาธร เทวกุล ได้ให้ความเห็นว่า *คุณธรรมและจริยธรรมถือเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการกำกับดูแลธนาคาร* โดยได้ยกตัวอย่างของระบบในประเทศตะวันตก ที่ถึงแม้จะมีการสร้างระบบที่มีการตรวจสอบ

และคำแนะนำที่ดีเพียงใดก็ตาม แต่หากกรรมการและผู้บริหารเป็นบุคคลที่ไม่มีคุณธรรม บุคคลเหล่านั้นก็มักจะหาช่องทางหลีกเลี่ยงและหาผลประโยชน์ให้ตนเองได้อยู่ดี

4. การพิจารณาและติดตามการกำกับดูแลกิจการของผู้กู้

การกำกับดูแลกิจการของผู้กู้ก็ถือว่ามีความสำคัญต่อธนาคารเช่นกัน เพราะหากผู้กู้มีการกำกับดูแลกิจการที่ดี ความเสี่ยงที่ผู้กู้จะประสบปัญหาและไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ก็ลดน้อยลงไปด้วย ด้วยเหตุนี้ธนาคารจึงควรให้ความสนใจกับการกำกับดูแลกิจการของผู้กู้ ซึ่งสามารถกระทำได้ใน 2 ขั้นตอน คือ ประเมินระดับการกำกับดูแลกิจการของผู้กู้ก่อนอนุมัติสินเชื่อ เพื่อประเมินความเสี่ยงในการผิดนัดชำระหนี้ และติดตามการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีภายหลังจากได้รับสินเชื่อไปแล้ว จนกระทั่งชำระหนี้คืนจนหมด

ในการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อในปัจจุบัน ธนาคารส่วนใหญ่จะพิจารณา Character ของผู้ขอสินเชื่อ ประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ นโยบายและแผนธุรกิจ การบริหารงาน ฐานะการเงิน และความสามารถในการทำกำไร เป็นต้น ซึ่งยังครอบคลุมประเด็นด้านการกำกับดูแลกิจการต่างๆ ไม่ครบถ้วน ธนาคารจึงควรพิจารณาประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วนมากขึ้น อย่างไรก็ตามมีความเห็นจากผู้ร่วมเสวนาว่า การแข่งขันที่สูงในธุรกิจธนาคารอาจเป็นอุปสรรคที่ทำให้บางธนาคารไม่สามารถพิจารณาการกำกับดูแลกิจการของผู้ขอสินเชื่อได้เต็มที่นัก เพราะผู้ขอสินเชื่อมีทางเลือกที่จะขอกู้เงินได้จากหลายธนาคาร จึงทำให้บางธนาคารเลือกที่จะไม่พิจารณาประเด็นด้านการกำกับดูแลกิจการของผู้ขอสินเชื่อ เพื่อที่จะรักษาลูกค้ารายนั้นไว้ ในทางกลับกัน มีผู้ร่วมเสวนาอีกส่วนหนึ่งเห็นว่า การให้กู้โดยไม่ได้พิจารณาเรื่องการกำกับดูแลกิจการ คือการพิจารณาความเสี่ยงแบบไม่ครบถ้วน จึงอาจทำให้ธนาคารที่ให้ผู้ประสบปัญหาในภายหลัง เช่น ต้องมีการตั้งสำรองหนี้สงสัยจะสูญซึ่งกระทบต่อฐานะการเงินของธนาคาร เป็นต้น

ส่วนการติดตามการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของลูกหนี้ จนกระทั่งชำระหนี้คืนจนหมดนั้น ธนาคารควรใช้ความระมัดระวังในการติดตาม เพราะถ้าธนาคารเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการของลูกหนี้มากเกินไป อาจกลายเป็นการแทรกแซงการดำเนินธุรกิจของลูกหนี้ได้ เช่น ธนาคารไม่ควรส่งกรรมการหรือผู้บริหารของตนไปเป็นกรรมการในบริษัทของลูกหนี้ เพราะจะทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งทางผลประโยชน์ได้ โดยกรรมการที่เป็นตัวแทนของธนาคารอาจจะตัดสินใจในเรื่องต่างๆ โดยยึดเอาผลประโยชน์ของธนาคาร มากกว่าผลประโยชน์ของบริษัทลูกหนี้ อย่างไรก็ตาม ยกเว้นกรณีที่ลูกหนี้มีปัญหา และธนาคารจำเป็นต้องส่งเจ้าหน้าที่ที่มีความสามารถและประสบการณ์เข้าไปช่วยฟื้นฟูและควบคุมเรื่องการเงิน มิฉะนั้น การแก้ปัญหาอาจไม่สำเร็จ

ในแง่ของกฎเกณฑ์ทางการ ในอนาคตหลังจากที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดให้ทุกธนาคารต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ Basel II แล้ว ธนาคารจะต้องพิจารณา Credit Rating ของผู้กู้ และปัจจัยด้านธรรมาภิบาลในการคำนวณเงินกองทุนขั้นต่ำ ซึ่งทำให้ธนาคารต้องติดตามการกำกับดูแลกิจการของผู้กู้ ตั้งแต่ในขั้นตอนของการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ และภายหลังจากให้เงินสินเชื่อไปจนกระทั่งชำระหนี้คืน

การกำกับดูแลกิจการของธนาคาร... จะประสบความสำเร็จได้อย่างไร

การกำกับดูแลกิจการของธนาคารจะประสบความสำเร็จได้ ต้องเริ่มจากคณะกรรมการของธนาคาร เพราะคณะกรรมการเป็นบุคคลที่กำหนดนโยบายและกำกับดูแลฝ่ายบริหาร อย่างไรก็ตาม ผู้แทนจากธนาคารพาณิชย์ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับธนาคารต้องร่วมมือกัน ไม่ว่าจะเป็นกรรมการ ผู้บริหาร หรือพนักงาน โดยต้องสร้างให้การปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีกลายเป็นวัฒนธรรมองค์กร ซึ่งต้องมีการสื่อสารให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจตรงกัน

นอกจากนี้ ผู้แทนจากธนาคารพาณิชย์ยังได้ระบุถึงองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ ที่จะช่วยทำให้การพัฒนาด้านการกำกับดูแลกิจการประสบความสำเร็จ องค์ประกอบแรก คือ การมีกฎเกณฑ์และข้อบังคับต่างๆ ซึ่งจะช่วยวางโครงสร้างและเกณฑ์ขั้นต่ำ องค์ประกอบที่สอง คือ การมีระบบแรงจูงใจและการลงโทษในสังคม และองค์ประกอบที่สาม คือ การมีจริยธรรม โดยองค์ประกอบทั้ง 3 ประการดังกล่าว จะส่งเสริมให้การกำกับดูแลกิจการของธนาคารประสบความสำเร็จได้อย่างแท้จริง

เมื่อการกำกับดูแลกิจการของธนาคารประสบความสำเร็จแล้ว ธนาคารควรมีบทบาทในการเข้าไปช่วยส่งเสริมและพัฒนาการกำกับดูแลกิจการของลูกค้านสินเชื่อ โดยที่ไม่ใช่เป็นการแทรกแซงการดำเนินธุรกิจ ทั้งนี้ เพื่อให้ลูกค้าสินเชื่อนี้มีคุณภาพ และช่วยส่งเสริมให้ระดับการพัฒนาการกำกับดูแลกิจการของธุรกิจโดยรวมของประเทศปรับตัวดีขึ้นได้ด้วย

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
The Stock Exchange of Thailand

บริษัทจดทะเบียนสนใจปฏิบัติตามหลักการบรรษัทภิบาล

(2/10/49) ศูนย์พัฒนาการกำกับดูแลกิจการและงานผู้ลงทุนสัมพันธ์ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ออกข้อแนะนำเกี่ยวกับความรับผิดชอบของคณะกรรมการ โดยเสนอแนะว่า กรรมการบริษัทจดทะเบียนควรดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทจดทะเบียนไม่เกิน 5 บริษัท หากมีกรรมการรายใดจำเป็นต้องดำรงตำแหน่งมากกว่านั้น คณะกรรมการของบริษัทควรชี้แจงเหตุผลและผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการดังกล่าวในรายงานการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ในแบบแสดงข้อมูลประจำปีและรายงานประจำปีของบริษัท เพื่อให้ผู้ถือหุ้นได้รับทราบ

นอกจากนี้ เมื่อมีการเสนอชื่อบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ ควรมีการเปิดเผยข้อมูลเรื่องการดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทอื่นของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อแต่ละท่าน เพื่อให้ผู้ถือหุ้นมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจก่อนลงมติแต่งตั้งกรรมการ

โดยที่บริษัทจดทะเบียนแต่ละแห่งมีลักษณะธุรกิจและขนาดที่ต่างกัน คณะกรรมการบริษัทจึงควรเป็นผู้พิจารณากำหนดจำนวนบริษัทที่กรรมการเข้าดำรงตำแหน่งได้ หากเห็นว่ากรรมการของบริษัทมีความจำเป็นต้องดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัทมากกว่า 5 แห่ง ซึ่งไม่ได้ส่งผลกระทบใดๆ ก็สามารถให้เหตุผลกับผู้ถือหุ้นและผู้เกี่ยวข้องได้ ในทางกลับกัน ถ้าคณะกรรมการเห็นว่ากรรมการของบริษัทมีภาระหน้าที่มากต้องใช้เวลาในการปฏิบัติงาน ก็อาจกำหนดจำนวนบริษัทของการดำรงตำแหน่งกรรมการให้สอดคล้องกับภาระหน้าที่ได้

การศึกษาข้อพึงปฏิบัติในต่างประเทศพบว่า มีการกำหนดจำนวนบริษัทที่กรรมการจะดำรงตำแหน่งตามภาระหน้าที่ที่เป็น 3 กรณี คือ 1) กรณีกรรมการที่เป็นผู้บริหาร (Executive Director หรือ Full Time Director) ดำรงตำแหน่งไม่เกิน 4 บริษัท 2) กรณีกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร (Non-Executive Director) หรือกรรมการมืออาชีพ (Professional Director) ดำรงตำแหน่งไม่เกิน 6 บริษัท และ 3) กรณีประธานกรรมการ ดำรงตำแหน่งเพียง 1 บริษัท ซึ่งจากข้อมูลของไทยพบว่า ปัจจุบัน ร้อยละ 99.5 ของกรรมการทั้งระบบ ดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทจดทะเบียนตั้งแต่ 1-5 บริษัท มีเพียง 23 ท่าน หรือร้อยละ 0.5 เท่านั้น ที่ดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทจดทะเบียนมากกว่า 5 บริษัท

ที่ประชุมสมาชิกเลือกคุณหญิงกษยา วัฒนศิริธรรม เป็นกรรมการตลาดหลักทรัพย์ฯ

(4/10/49) ที่ประชุมวิสามัญสมาชิกตลาดหลักทรัพย์ฯ เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2549 มีมติเลือกคุณหญิงกษยา วัฒนศิริธรรม กรรมการและผู้จัดการใหญ่ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ดำรงตำแหน่งกรรมการตลาดหลักทรัพย์ฯ แทนนายประเสริฐ บุญสัมพันธ์ ที่ขอลาออก โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งระหว่างวันที่ 3 ตุลาคม 2549 - 27 พฤษภาคม 2551

ตลาดหลักทรัพย์ฯ ดังต่างชาติรับฟังนโยบายเศรษฐกิจ 4 กระบวนหลัก

(20/10/49) ตลาดหลักทรัพย์ฯ ร่วมกับบริษัทหลักทรัพย์ต่างประเทศ เชิญผู้จัดการกองทุน นักเศรษฐศาสตร์ และนักวิเคราะห์ชั้นนำจากต่างประเทศ มารับทราบแนวนโยบายหลักด้านเศรษฐกิจโดยตรงจาก ม.ร.ว.ปรีดิยาธร เทวกุล รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง นายโสมสิทธิ์ บัณฑิตวิเศษ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม นายเกริกไกร จีระแพทย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ และนายปิยะสวัสดิ์ อัมระนันทน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ในวันที่ 10 พฤศจิกายน 2549 ที่กรุงเทพฯ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นว่าประเทศไทยยังมีปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่ดี และมีแนวทางการพัฒนาที่ต่อเนื่องไปอย่างมั่นคง พร้อมทั้งสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงว่า จะช่วยเสริมให้เศรษฐกิจไทยเติบโตอย่างมีเสถียรภาพได้อย่างไร นอกจากนี้ ยังจะได้มีโอกาสรับทราบความคิดเห็นของผู้ลงทุนต่างประเทศที่มีต่อสถานการณ์ปัจจุบันของไทยด้วย

ตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (mai)

mai เปิดแนวคิด CEO ยุคใหม่ ฟันห้องสมุดมารวย

(17/10/49) ตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (mai) เปิดมุมความรู้ mai CEO Book Corner บริเวณชั้น 2 ห้องสมุดมารวย ตลาดหลักทรัพย์ฯ เพื่อเผยแพร่แนวคิดการบริหารงานของ CEO ยุคใหม่ที่ประสบความสำเร็จ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้แก่ผู้ที่สนใจจะก้าวขึ้นมาเป็นผู้ประกอบธุรกิจมือใหม่หรือผู้บริหารชั้นนำ โดยรวบรวมหนังสือและข้อมูลความรู้ที่ผู้ประกอบการควรอ่าน ทั้งการเงิน การตลาด การบุคคล ฯลฯ รวมทั้งหนังสือเล่มโปรดที่ผู้บริหารใช้เป็นคู่มือเพื่อสร้างกำลังใจเวลาพบกับปัญหาหรืออุปสรรค นอกจากนี้ ในแต่ละเดือนจะจัดกิจกรรมเสวนา mai CEO Book Corner เชิญผู้บริหารบริษัทจดทะเบียนใน mai มาพูดคุย แนะนำหนังสือ และให้แง่คิด รวมทั้งแรงบันดาลใจในการทำธุรกิจให้ประสบความสำเร็จ โดยจะเริ่มกลางเดือนพฤศจิกายน 2549

ตลาดตราสารหนี้

รับตราสารหนี้ภาครัฐและเอกชน มูลค่ารวม 185,000 ล้านบาท เข้าซื้อขาย

(2/10/49) ตัวเงินคลังของกระทรวงการคลัง 3 รุ่น รวมมูลค่า 19,000 ล้านบาท และพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย 1 รุ่น มูลค่า 12,000 ล้านบาท เข้าจดทะเบียนและซื้อขายในวันที่ 2 และ 4 ตุลาคม 2549 ตามลำดับ

(5/10/49) ตัวเงินคลังของกระทรวงการคลัง 7 รุ่น รวมมูลค่า 33,000 ล้านบาท เข้าจดทะเบียนและซื้อขายในวันที่ 9, 16 และ 20 ตุลาคม 2549 ตามลำดับ

(13/10/49) หุ้นกู้บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) 1 รุ่น มูลค่า 5,000 ล้านบาท ซึ่งได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือที่ระดับ A+ (tha) โดยบริษัท ฟิทช์ เรตติ้งส์ (ประเทศไทย) จำกัด เข้าจดทะเบียนและซื้อขายในวันที่ 17 ตุลาคม 2549

(16/10/49) พันธบัตรรัฐบาลพิเศษระยะสั้นของธนาคารแห่งประเทศไทย 1 รุ่น มูลค่า 20,000 ล้านบาท เข้าจดทะเบียนและซื้อขายในวันที่ 17 ตุลาคม 2549

(19/10/49) ตัวเงินคลังของกระทรวงการคลัง 2 รุ่น รวมมูลค่า 10,000 ล้านบาท เข้าจดทะเบียนและซื้อขายในวันที่ 20 ตุลาคม 2549 นอกจากนี้ พันธบัตรการเคหะแห่งชาติ 1 รุ่น มูลค่า 1,000 ล้านบาท และหุ้นกู้บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) 2 รุ่น รวมมูลค่า 12,000 ล้านบาท ซึ่งได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือที่ระดับ AA+ (tha) โดยบริษัท ฟิทช์ เรตติ้งส์ (ประเทศไทย) จำกัด เข้าจดทะเบียนและซื้อขายในวันที่ 26 ตุลาคม 2549

(27/10/49) ตัวเงินคลังของกระทรวงการคลัง 15 รุ่น รวมมูลค่า 73,000 ล้านบาท เข้าจดทะเบียนและซื้อขายในระหว่างวันที่ 30 ตุลาคม - 27 พฤศจิกายน 2549

การเข้าจดทะเบียนดังกล่าวทำให้มูลค่าตราสารหนี้ภาครัฐเพิ่มขึ้นเป็น 3.093 ล้านล้านบาท (ร้อยละ 90.41 ของตราสารหนี้จดทะเบียนทั้งหมด) ส่งผลให้มูลค่าคงค้างรวมในตลาดตราสารหนี้เพิ่มขึ้นเป็น 3.421 ล้านล้านบาท

บริษัท ตลาดอนุพันธ์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)

ตั้งเข้าซื้อขาย SET50 Index Options ปีก่อน

(9/10/49) คณะกรรมการ บมจ. ตลาดอนุพันธ์ฯ มีมติเห็นชอบแผนธุรกิจของตลาดอนุพันธ์ที่กำหนดให้มีการซื้อขาย SET50 Index Options ภายในปี 2550 พร้อมทั้งให้ดำเนินการศึกษาสินค้าประเภทอื่นๆ ที่มีศักยภาพไปพร้อมกัน ทั้งอนุพันธ์ที่อ้างอิงกับอัตราดอกเบี้ย และสินค้าโภคภัณฑ์อื่นที่เกี่ยวข้องที่มีความสนใจ โดยคาดว่าจะปริมาณการซื้อขายโดยรวมในตลาดอนุพันธ์จะเติบโตขึ้น เฉลี่ยประมาณ 5,500-6,000 สัญญา ต่อวัน

SET50 Index Options เป็นทางเลือกใหม่ในการซื้อขายอนุพันธ์ที่จะได้รับการตอบรับอย่างดีจากผู้ลงทุนทั้งในและต่างประเทศ เนื่องจากอุปสงค์สามารถให้ประโยชน์ได้หลากหลาย ทั้งในด้านการซื้อขายและการบริหารความเสี่ยง สำหรับตลาดอนุพันธ์ต่างประเทศ Index Options เป็นสินค้าที่ได้รับความนิยมสูง และผู้ลงทุนทั่วไปให้ความสนใจมาก เนื่องจากสามารถจำกัดผลขาดทุนจากการซื้อขายได้

เพื่อให้มั่นใจว่าการซื้อขายอนุพันธ์จะมีสภาพคล่อง ตลาดอนุพันธ์จะผลักดันให้มีผู้ดูแลสภาพคล่องใน SET50 Index Options พร้อมทั้งกำหนดแผนให้ความรู้เพื่อเตรียมความพร้อมแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายก่อนเปิดซื้อขาย โดยร่วมมือกับสถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน (TSI) ตลาดหลักทรัพย์ฯ ตลอดจนกำหนดแผนการตลาดและประชาสัมพันธ์เชิงรุก โดยประสานงานกับโบรกเกอร์ตลาดอนุพันธ์

บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด
THAILAND SECURITIES DEPOSITORY CO., LTD.

ศูนย์รับฝากฯ เพิ่มความสะดวกผู้ถือหุ้น เปิดรับฝากหุ้นตรงโดยไม่คิดค่าธรรมเนียม

(26/10/49) บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด จะเปิดให้บริการรับฝากใบหุ้นของผู้ถือหุ้นภายใต้บัญชีบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์ หรือบริษัทจดทะเบียน เพิ่มเติมจากบริการเดิมที่ต้องฝากผ่านบัญชีโบรกเกอร์ที่ตนเป็นลูกค้าอยู่เท่านั้น ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2549 เป็นต้นไป ซึ่งจะอำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่ไม่บัญชีซื้อขายกับโบรกเกอร์ และลดภาระการเก็บรักษาใบหุ้น ป้องกันปัญหาที่เกี่ยวข้อง เช่น ใบหุ้นสูญหาย ขำรุ่ย หรือปลอมแปลง นับเป็นบริการที่ช่วยปกป้องสิทธิประโยชน์ของผู้ถือหุ้น และจะทำให้ระบบรับฝากหลักทรัพย์พัฒนาสู่ระบบไร้ใบหลักทรัพย์อย่างสมบูรณ์ (100% Scriptless) ซึ่งจะช่วยให้บริการหลังการขายหลักทรัพย์รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การฝากหุ้นในระบบไร้ใบหลักทรัพย์ จะช่วยให้ผู้ถือหุ้นซื้อขายหลักทรัพย์ได้ทันทีโดยไม่ต้องรอใบหุ้น โดยผู้ถือหุ้นจะยังคงมีกรรมสิทธิ์ในหลักทรัพย์เหมือนการถือใบหุ้น และจะได้รับรายงานการรับฝากหลักทรัพย์ในบัญชีฝากหลักทรัพย์ทุกเดือน กรณีมีรายการเคลื่อนไหว และทุก 6 เดือน กรณีไม่มีรายการเคลื่อนไหว อีกทั้งยังสามารถดำเนินธุรกรรมการฝาก โอนและรับโอนหุ้นที่ฝากไว้ในบัญชีดังกล่าวโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ปัจจุบัน มีผู้ฝากหุ้นไว้ในระบบไร้ใบหลักทรัพย์ประมาณร้อยละ 74 ของจำนวนหุ้นทั้งหมด

ผู้ถือหุ้นที่จะนำใบหุ้นมาฝากในบริการนี้ บริษัทจดทะเบียนผู้ออกหลักทรัพย์ต้องเข้าเป็นสมาชิกศูนย์รับฝากฯ ปัจจุบัน ศูนย์รับฝากฯ ได้เปิดบัญชีฝากหลักทรัพย์ให้แก่บริษัทจดทะเบียนทุกบริษัทแล้ว ผู้ถือหุ้นจึงสามารถนำใบหุ้นของบริษัทจดทะเบียนทุกบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ฯ เข้ามาฝากในระบบไร้ใบหลักทรัพย์ภายใต้บัญชีผู้ออกหลักทรัพย์ได้

ผู้สนใจติดต่อสอบถามได้ที่ TSD Call Center 0-2229-2888 หรือดูรายละเอียดที่ www.tsd.co.th

รูปแบบใหม่ Analyst Consensus แหล่งข้อมูลในการตัดสินใจลงทุน

(3/10/49) ตามที่สมาคมนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ ร่วมกับบริษัท เซ็ทเทรด ดอท คอม จำกัด เปิดให้บริการรวบรวมประมาณการโดยนักวิเคราะห์ (Analyst Consensus) ผ่านเว็บไซต์ www.settrade.com เพื่อเป็นศูนย์รวมประมาณการตัวเลขสำคัญของบริษัทจดทะเบียนที่สะท้อนความเห็นของนักวิเคราะห์ส่วนใหญ่ที่มีต่อบริษัทจดทะเบียน ซึ่งตลอด 2 ปีที่ผ่านมา Analyst Consensus ประสบความสำเร็จอย่างมาก โดยได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากบริษัทหลักทรัพย์ชั้นนำรวม 21 แห่ง ที่วิเคราะห์หลักทรัพย์ครอบคลุมกว่า 240 หลักทรัพย์ และมีผู้ใช้งานข้อมูลกว่า 2,800,000 เพจวิว หรือเฉลี่ยกว่า 120,000 เพจวิวต่อเดือน

เพื่อให้ผู้ใช้ข้อมูลได้รับประโยชน์สูงสุด จึงได้มีการปรับปรุงระบบและรูปแบบของ Analyst Consensus ใหม่ โดยเพิ่มการนำเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์ Analyst Consensus Highlight กว่า 10 ตาราง ทั้งข้อมูลรายหุ้น รายหมวดอุตสาหกรรม และทั้งตลาด ซึ่งจะช่วยให้ผู้ลงทุนมีข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจลงทุนที่ดีและหลากหลายยิ่งขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

มติคณะกรรมการ ก.ล.ต.

(17/10/49) คณะกรรมการ ก.ล.ต. ในการประชุมเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2549 มีมติดังนี้

1) ปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเสนอขายหุ้นกู้ในประเทศโดยผู้ออกต่างประเทศ (baht bond)

อนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติที่ออก baht bond สามารถทำ shelf filing ได้ ในทำนองเดียวกับที่อนุญาตให้นักลงทุนไทย และให้เพิ่มเติมข้อความคำเตือนในแบบแสดงรายการข้อมูลและหนังสือชี้ชวนในการเสนอขาย baht bond เพื่อให้ผู้ลงทุนไม่เข้าใจผิดว่า baht bond ที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลังนั้น ได้รับการประกันราคา หรือรับรองฐานะของผู้ออก หรือความถูกต้องจากกระทรวงการคลัง และกำหนดให้ผู้ออก baht bond ที่เป็นบริษัทที่ไม่มีธุรกิจหลัก (Special Purpose Vehicle: SPV) ต้องเปิดเผยข้อมูลของผู้ออกหลักทรัพย์ที่แท้จริง (ultimate issuer) ด้วย

2) การยกเลิกการอนุญาตให้นำหุ้นกู้ที่เสนอขายในต่างประเทศมาขายในประเทศ

เห็นชอบให้ยกเลิกการอนุญาตให้นำหุ้นกู้ที่เสนอขายในต่างประเทศมาขายในประเทศ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และเปิดช่องทางการหลบเลี่ยงหลักเกณฑ์การเสนอขายในประเทศ ปัจจุบัน ผู้ลงทุนสถาบันส่วนใหญ่สามารถไปลงทุนในต่างประเทศโดยตรงได้ จึงไม่มีความจำเป็นต้องผ่อนปรนให้การเสนอขายหุ้นกู้ในต่างประเทศบางส่วนมาเสนอขายในประเทศ ทั้งนี้ หากประสงค์จะนำหุ้นกู้ที่ขายในต่างประเทศมาขายในประเทศ จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ปกติ คือ ต้องมี filing และ rating

เห็นชอบหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการแก้ปัญหาการปิดกั้นส่งมอบหลักทรัพย์

(26/10/49) คณะกรรมการ ก.ล.ต. เห็นชอบร่างประกาศของคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งกำหนดให้สำนักหักบัญชีต้องทำการซื้อหลักทรัพย์ที่ลูกค้าของบริษัทหลักทรัพย์ผิดนัด ภายในวันทำการถัดจากวันที่ลูกค้าไม่สามารถส่งมอบหลักทรัพย์ได้ ซึ่งเป็นการแก้ไขที่ดีขึ้นจากเดิมที่ให้ระยะเวลา 2 วันทำการ นับจากวันที่ผิดนัด อย่างไรก็ตาม หลักเกณฑ์ที่แก้ไขนี้ยังมีส่วนที่ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล จึงขอให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ ปรับปรุงหลักเกณฑ์ให้มีการ buy in ภายในวันที่ผิดนัด โดยให้ปรับปรุงให้แล้วเสร็จภายใน 1 ปี

อนึ่งตามมาตรฐานสากลสำนักหักบัญชีต้องพยายามไม่ให้มีการติดลบหุ้นการดำเนินการเพื่อให้มีหุ้นส่งมอบเมื่อลูกค้าผิดนัดส่งมอบนั้นโดยทั่วไปทำได้ 2 แนวทาง คือ สำนักหักบัญชีซื้อหุ้นนั้นมาเพื่อส่งมอบ (buy in) หรือยืมหุ้นผ่านระบบการยืมหลักทรัพย์ โดยทั้งสองแนวทาง บริษัทหลักทรัพย์จะต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย

กระตุ้นให้บริษัทจดทะเบียนคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นส่วนหนึ่งของ CG

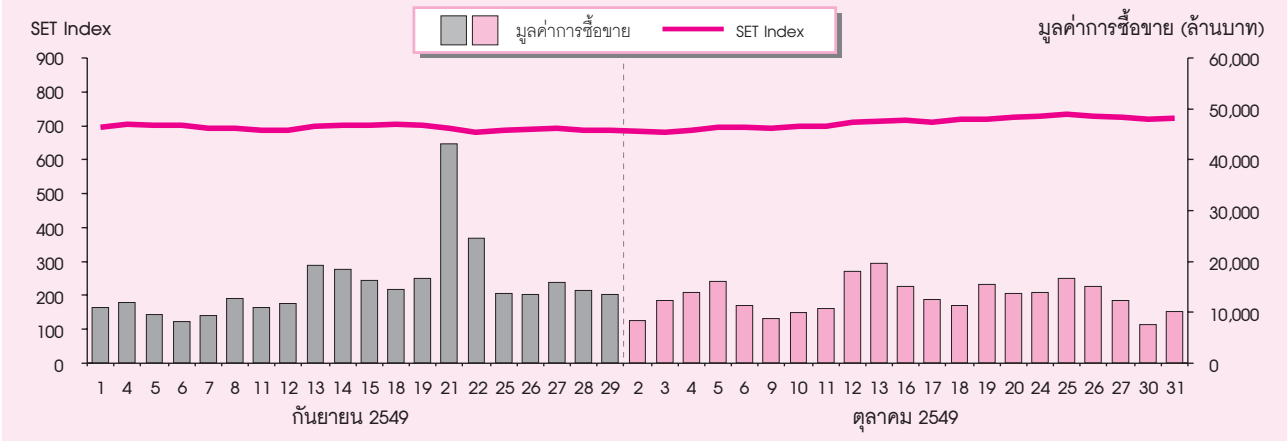
(31/10/49) ที่ผ่านมา การส่งเสริมการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียน ก.ล.ต. ได้เน้นการคุ้มครองผู้ลงทุน เช่น การเปิดเผยข้อมูลการจัดทำบัญชี และรายการที่เกี่ยวข้องกัน เป็นต้น แต่ในขั้นต่อไป ก.ล.ต. จะกระตุ้นให้บริษัทจดทะเบียนให้ความสำคัญต่อความรับผิดชอบต่อสังคมด้วย โดยจะแต่งตั้งคณะกรรมการที่ประกอบด้วยผู้แทนของ ก.ล.ต ตลาดหลักทรัพย์ฯ และสมาคมบริษัทจดทะเบียน รวมทั้งเชิญผู้เชี่ยวชาญจากกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มาร่วมกำหนดกรอบการทำงาน และวางมาตรการในเรื่องดังกล่าว

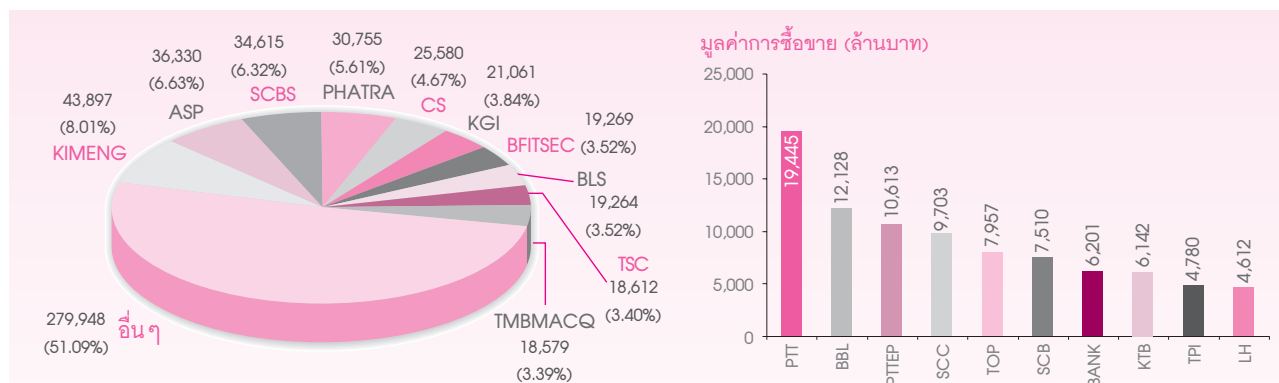
ทั้งนี้ ก.ล.ต. ได้รับมอบหมายจากรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ให้เพิ่มความสำคัญของความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทมหาชนต่อสังคม (Corporate Social Responsibility) ในการส่งเสริม CG ของบริษัทจดทะเบียน ซึ่งกิจกรรมของบริษัทที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมหรือที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม จะจัดเป็นส่วนหนึ่งของการกำกับดูแลกิจการที่ดีด้วย ดังนั้น ก.ล.ต. จะกระตุ้นให้บริษัทจดทะเบียนมีการกำหนดนโยบายและเปิดเผยความสำเร็จด้านนี้ต่อสาธารณชน

สถิติสำคัญประจำเดือน				
	ตุลาคม 2549	กันยายน 2549	เปลี่ยนแปลง	
			จำนวน	%
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย				
การซื้อขายหลักทรัพย์	มูลค่าการซื้อขายรวม (ล้านบาท)	307,514.56	- 36,491.95	- 11.87
	มูลค่าการซื้อขายเฉลี่ยต่อวัน (ล้านบาท)	15,375.73	- 2,469.89	- 16.06
ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์ (SET Index)				
สูงสุด (วันที่)	732.80 (25)	705.89 (18)	26.91	3.81
ต่ำสุด (วันที่)	722.46 (3)	681.71 (22)	40.75	5.98
ปิด	722.46	686.10	36.36	5.30
SET50 Index				
สูงสุด (วันที่)	513.67 (25)	494.26 (18)	19.41	3.93
ต่ำสุด (วันที่)	476.70 (3)	477.76 (11)	- 1.06	- 0.22
ปิด	504.55	480.30	24.25	5.05
SET100 Index^{1/}				
สูงสุด (วันที่)	1118.17 (25)	1076.38 (18)	41.79	3.88
ต่ำสุด (วันที่)	1037.26 (3)	1040.98 (11)	- 3.72	- 0.36
ปิด	1099.96	1044.47	55.49	5.31
เงินปันผลตอบแทนเฉลี่ย (ร้อยละ)				
อัตราส่วนราคาต่อกำไรสุทธิเฉลี่ย	4.04	4.26	- 0.22	- 5.16
มูลค่าตามราคาตลาดรวม ^{2/} (ล้านบาท)	8.35	7.89	0.46	5.83
มูลค่าตามราคาตลาดรวม ^{2/} (ล้านบาท)	5,322,314.27	5,046,914.51	275,399.76	5.46
บริษัทจดทะเบียนและหลักทรัพย์จดทะเบียน				
จำนวนบริษัทจดทะเบียนรวม	475	475	-	-
จำนวนบริษัทจดทะเบียนเข้าใหม่	-	3	-	-
จำนวนบริษัทจดทะเบียนเพิกถอน	-	-	-	-
จำนวนหลักทรัพย์จดทะเบียนรวม	579	581	- 2	- 0.34
ตลาดตราสารหนี้				
มูลค่าการซื้อขายรวม (ล้านบาท)	37.57	6.02	31.55	524.09
มูลค่าค้างหุ้นกู้จดทะเบียนรวม (ล้านบาท)	326,342.29	337,192.29	- 10,850.00	- 3.22
มูลค่าค้างหุ้นกู้พันธบัตรรัฐบาลรวม (ล้านบาท)	2,723,973.61	2,763,174.46	- 39,200.85	- 1.42
มูลค่าค้างหุ้นกู้หน่วยลงทุน (Bond-related Fund) (ล้านบาท)	5,647.73	5,575.55	72.18	1.29
จำนวนหุ้นกู้จดทะเบียนรวม	82	83	- 1	- 1.20
จำนวนพันธบัตรรัฐบาล	499	496	3	0.60
จำนวนหน่วยลงทุน(Bond-related Fund)	1	1	-	-
จำนวนหุ้นกู้จดทะเบียนเข้าใหม่	3	-	-	-
จำนวนพันธบัตรรัฐบาลเข้าใหม่	21	21	-	-
จำนวนหุ้นกู้หมดอายุ	-	1	-	-
จำนวนพันธบัตรรัฐบาลหมดอายุ	24	22	-	-
ตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (mai)				
mai Index				
สูงสุด (วันที่)	176.51 (31)	163.47 (14)	13.04	7.98
ต่ำสุด (วันที่)	161.94 (2)	156.38 (22)	5.56	3.56
ปิด	176.51	161.20	15.31	9.50
การซื้อขาย				
มูลค่าการซื้อขายรวม (ล้านบาท)	2,932.43	1,183.22	1,749.21	147.83
มูลค่าการซื้อขายเฉลี่ยต่อวัน (ล้านบาท)	139.64	59.16	80.48	136.04
มูลค่าตามราคาตลาดรวม ^{2/} (ล้านบาท)	17,350.44	15,695.26	1,655.18	10.55
บริษัทจดทะเบียนและหลักทรัพย์จดทะเบียน				
จำนวนบริษัทจดทะเบียนรวม	38	38	-	-
จำนวนบริษัทจดทะเบียนเข้าใหม่	-	1	-	-
จำนวนบริษัทจดทะเบียนเพิกถอน	-	-	-	-
จำนวนหลักทรัพย์จดทะเบียนรวม	40	40	-	-

หมายเหตุ 1/ SET100 Index เริ่มเผยแพร่ตั้งแต่วันที่ 3 พฤษภาคม 2548 โดยใช้ราคาหลักทรัพย์ในวันที่ 29 เมษายน 2548 เป็นวันฐานในการคำนวณ และมีค่าดัชนีเท่ากับ 1,000 จุด
 2/ ไม่รวมใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ (DW) ใบแสดงสิทธิในผลประโยชน์ที่เกิดจากหลักทรัพย์อ้างอิง (DR) หน่วยลงทุน และตราสารหนี้

การเคลื่อนไหวดัชนีราคาหุ้นและมูลค่าการซื้อขาย กันยายน 2549 – ตุลาคม 2549

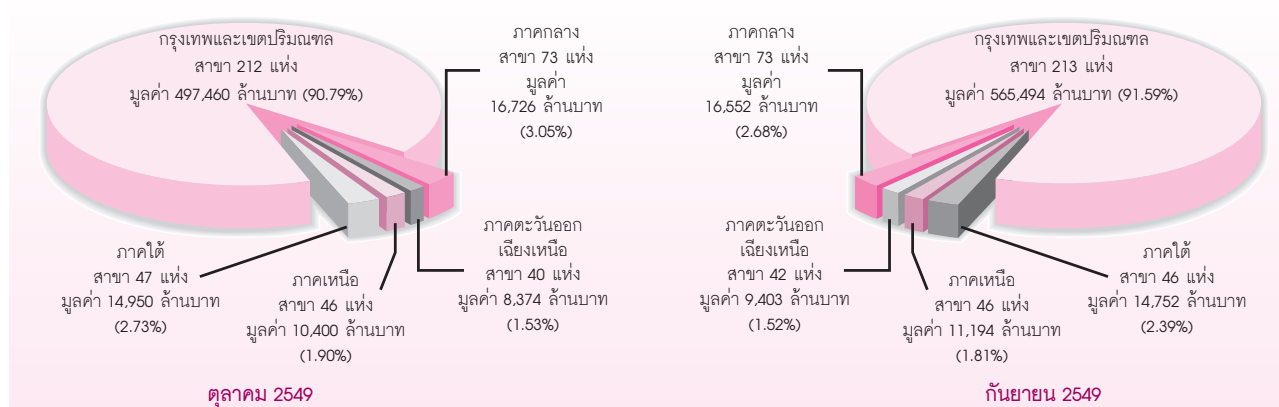

10 อันดับบริษัทสมาชิกที่มีมูลค่าการซื้อขายมากที่สุดประจำเดือนตุลาคม 2549

10 อันดับหลักทรัพย์ที่มีมูลค่าการซื้อขายมากที่สุดประจำเดือนตุลาคม 2549

การซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แยกตามภูมิภาค กันยายน 2549 และ ตุลาคม 2549

ข้อมูลสถิติทางธุรกิจหลักทรัพย์ กันยายน 2549 - ตุลาคม 2549

	ตุลาคม	กันยายน
มูลค่าการซื้อขายของบัญชี Margin (%) ของมูลค่าซื้อขายทั้งหมด	10.45	10.70
มูลค่าการซื้อขายของบัญชี Cash (%) ของมูลค่าซื้อขายทั้งหมด	89.55	89.30
จำนวนลูกค้าที่เปิดบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์ * (Open Account) (บัญชี)	473,466	472,369
จำนวนลูกค้าที่มีการซื้อขาย * (Active Account) (บัญชี)	101,599	108,412

หมายเหตุ : * ข้อมูลเฉพาะบริษัทสมาชิกที่เปิดดำเนินการ

การซื้อขายหลักทรัพย์แยกตามกลุ่มผู้ลงทุน**

กลุ่มผู้ลงทุน	ตุลาคม 2549				กันยายน 2549			
	ซื้อ	%	ขาย	%	ซื้อ	%	ขาย	%
ผู้ลงทุนต่างประเทศ (สถาบัน+รายย่อย)	101,683.13	37.12	83,442.22	30.46	122,644.85	39.73	111,526.82	36.13
ผู้ลงทุนสถาบันในประเทศ*	33,028.44	12.05	39,254.39	14.33	38,317.28	12.41	39,672.99	12.85
ผู้ลงทุนทั่วไปในประเทศ	139,243.47	50.83	151,258.43	55.21	147,735.65	47.86	157,497.97	51.02
รวม	273,955.04	100.00	273,955.04	100.00	308,697.78	100.00	308,697.78	100.00

* ประกอบด้วย บริษัทหลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม ธนาคาร บริษัทเงินทุน บริษัทประกันวินาศภัย บริษัทประกันชีวิต นิติบุคคลประเภทบริษัท และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

** รวมการซื้อขายหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์ mai (ตลาดหลักทรัพย์ mai เริ่มซื้อขายหลักทรัพย์ 17 กันยายน 2544)

การออกกองทุน ETF ในประเทศไทย

SET Note

Research and Information Division

โดย สายงานวิจัยและข้อมูลสารสนเทศ
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

หลังจากการสารตลาดหลักทรัพย์ฉบับที่แล้วได้แนะนำให้รู้จักกับกองทุน ETF รวมถึงโครงสร้างและการทำงานของกองทุนไปแล้ว ฉบับนี้จะมาต่อกันด้วยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการออกกองทุน ETF ในประเทศไทย ผลกระทบที่มีต่อตลาดทุนไทยและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย รวมถึงปัจจัยที่จะเอื้อให้การออกกองทุน ETF ประสบความสำเร็จ

ผลกระทบต่อตลาดทุนไทยโดยรวม

กองทุน ETF สามารถช่วยพัฒนาตลาดทุนไทยโดยรวม ด้วยการเพิ่มสภาพคล่องให้แก่ทั้งตลาด ซึ่งรวมไปถึง (1) สภาพคล่องที่จะเกิดขึ้นจากการซื้อขายของหน่วยลงทุน ETF เอง (2) สภาพคล่องที่เพิ่มขึ้นของกลุ่มหลักทรัพย์อ้างอิง และ (3) สภาพคล่องที่เพิ่มขึ้นของตราสารอนุพันธ์ที่ใช้ดัชนีอ้างอิงตัวเดียวกันกับกองทุน ETF นั้นๆ เช่น SET50 Index Futures และกองทุน ETF ที่อ้างอิง SET50 Index

กองทุน ETF สามารถช่วยขยายฐานผู้ลงทุน โดยเฉพาะผู้ลงทุนสถาบันทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งผู้ลงทุนรายย่อยและผู้ลงทุนหน้าใหม่ที่ไม่ต้องการลงทุนในหุ้นโดยตรง เพราะกลัวความเสี่ยงที่สูง ซึ่งจะทำให้ความสนใจลงทุนในกองทุน ETF เนื่องจากสิทธิประโยชน์และคุณสมบัติต่างๆ ของกองทุน ETF สอดคล้องกับความต้องการ

นอกจากนี้ การจัดตั้งกองทุน ETF จะช่วยกระตุ้นให้มีการพัฒนาตราสารทางการเงินใหม่ๆ เนื่องจากการจัดตั้งกองทุน ETF เป็นการเพิ่มทางเลือกในการลงทุนแก่ผู้ที่สนใจลงทุน และก่อให้เกิดการแข่งขันในตลาดทุน ส่งผลให้บริษัททางการเงินต่างๆ ต้องหาทางพัฒนาตราสารทางการเงินประเภทใหม่ๆ ที่มีคุณภาพ และตรงกับความต้องการของผู้ลงทุนให้มากที่สุด

ผลกระทบต่อผู้เกี่ยวข้องในตลาดทุน

กองทุน ETF สร้างโอกาสทางธุรกิจให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในตลาดทุน (Market Participants) ทั้งบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน และ บริษัทหลักทรัพย์

(1) บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน

การอนุญาตให้มีการจัดตั้งกองทุน ETF เป็นการเปิดโอกาสให้บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน (บลจ.) สามารถคิดค้นและออกตราสารประเภทใหม่ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าในปัจจุบัน และเพื่อดึงดูดลูกค้าใหม่ๆ โดยอาจมีการจัดตั้งกองทุน ETF ที่เลือกใช้ดัชนีอ้างอิงที่เหมาะสมกับความต้องการของผู้ลงทุน เช่น Blue Chip Index หรือดัชนีรายอุตสาหกรรม เป็นต้น

แม้ว่ากองทุน ETF อาจถูกมองว่าเป็นตราสารที่จะมาแบ่งส่วนแบ่งการตลาดจากกองทุนรวมประเภท Index Fund แต่เมื่อศึกษาผลกระทบดังกล่าวในสหรัฐอเมริกา พบว่า Index Fund ไม่ได้รับผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญจากการขยายตัวของกองทุน ETF โดยมูลค่าสินทรัพย์ของ Index Fund ยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นในช่วงก่อนหรือหลังมีกองทุน ETF

(2) บริษัทหลักทรัพย์

สำหรับบริษัทหลักทรัพย์ (บล.) การจัดตั้งกองทุน ETF เปรียบเสมือนการมีหลักทรัพย์เพิ่มขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ลงทุนในปัจจุบันและผู้ลงทุนหน้าใหม่ ซึ่งหากผู้ลงทุนต้องการจะซื้อขายหน่วยลงทุน ETF ก็จำเป็นต้องซื้อขายผ่านบริษัทหลักทรัพย์เท่านั้น พูดย่างๆ ก็คือ ยิ่งกองทุน ETF มีมูลค่าการซื้อขายมากเท่าไร บริษัทหลักทรัพย์ก็จะได้รับค่านายหน้าเป็นสัดส่วนมากขึ้นเท่านั้น นอกจากนี้ กองทุน ETF ยังเปิดโอกาสให้บริษัทหลักทรัพย์ที่ได้รับแต่งตั้งเป็น Participating Dealers สามารถทำ arbitrage จากส่วนต่างทางราคาได้

ผลกระทบต่อผู้ลงทุน

การออกกองทุน ETF ในตลาดทุนไทย จะก่อให้เกิดประโยชน์ในภาพรวมต่อผู้ลงทุน 3 กลุ่มหลัก คือ (1) ผู้ลงทุนสถาบันในประเทศ (2) ผู้ลงทุนสถาบันต่างประเทศ และ (3) ผู้ลงทุนรายย่อย ดังนี้

(1) ผู้ลงทุนสถาบันในประเทศ

- เป็นเครื่องมือช่วยในการบริหารทรัพย์สินให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ไม่ใช่แค่ผู้ลงทุนสถาบันในประเทศทุกรายจะเลือกใช้กลยุทธ์แบบ passive หรือมุ่งเน้นที่จะลงทุนในตราสารทุนเพียงอย่างเดียว ดังนั้น กองทุน ETF ที่มีอัตราผลตอบแทนเทียบเท่ากับดัชนีที่ใช้อ้างอิง และสามารถซื้อขายได้ real time ในตลาดหลักทรัพย์ฯ จะเป็นเครื่องมือทางการเงินอีกประเภทหนึ่งที่เสริมให้ผู้ลงทุนสถาบันเหล่านี้สามารถบริหารทรัพย์สินได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น ผู้ลงทุน

สถาบัน ก. ลงทุนในตราสารต่างๆ ไปแล้วถึงร้อยละ 90 ของทรัพย์สินทั้งหมด คงเหลืออีกร้อยละ 10 ซึ่งอยากจะลงทุนในตราสารทุนที่มีความเสี่ยงไม่สูงมากนัก ผู้ลงทุนสถาบัน ก. สามารถลงทุนในหน่วยลงทุน ETF ได้เลย แทนที่จะต้องเลือกว่าจะลงทุนในหลักทรัพย์ใดบ้างและหาซื้อหลักทรัพย์นั้นๆ ตามที่ต้องการ

- **ลดค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการทรัพย์สินที่ถือครองอยู่** โดยทั่วไป ผู้ลงทุนสถาบันในประเทศที่เลือกลงทุนในตราสารทุนในประเทศ มักจะลงทุนในกลุ่มหลักทรัพย์ที่ถูกนำไปใช้ในการคำนวณดัชนี เช่น SET50 Index เพื่อช่วยกระจายความเสี่ยงโดยใช้กลยุทธ์การลงทุนแบบ passive ดังนั้น ถ้ามีการแปลงสภาพหลักทรัพย์ที่ถือครองมาอยู่ในรูปหน่วยลงทุน ETF ที่มีผู้จัดการกองทุนมืออาชีพช่วยบริหารจัดการกองทุน ก็จะช่วยลดค่าใช้จ่ายในการบริหารทรัพย์สินเอง ในขณะที่ยังเป็นการลงทุนที่ตรงกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ พุดง่าย ๆ ก็คือ แทนที่ผู้ลงทุนสถาบันจะถือครองหลักทรัพย์จำนวนมาก ก็สามารถแปลงสภาพมาถือครองหน่วยลงทุน ETF เพียงอย่างเดียวได้
- **สำหรับผู้ลงทุนสถาบันในประเทศที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็น Participating Dealer** สามารถทำกำไรจากการทำ arbitrage ส่วนต่างของราคาระหว่างราคาซื้อขายหน่วยลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ และมูลค่าต่อหน่วย

(2) ผู้ลงทุนสถาบันต่างประเทศ

- **เป็นอีกช่องทางหนึ่งสำหรับการลงทุนในประเทศไทย ซึ่งต้องการเพียงสิทธิประโยชน์ทางการเงิน (financial benefits)** โดยจะช่วยลดปัญหาเกี่ยวกับกฎข้อบังคับต่างๆ ของการลงทุนในประเทศไทย เช่น ข้อติดขัดเรื่องเพดานการถือครองหลักทรัพย์ของชาวต่างประเทศ เนื่องจาก voting right และสิทธิประโยชน์ต่างๆ จะถือครองโดยผู้จัดการกองทุน
- **เป็นเครื่องมือช่วยในการบริหารทรัพย์สินให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น** เช่นเดียวกันผู้ลงทุนสถาบันในประเทศ ไม่ใช่ว่าผู้ลงทุนสถาบันต่างประเทศทุกรายจะเลือกใช้กลยุทธ์แบบ passive หรือมุ่งเน้นที่จะลงทุนในตราสารทุนเพียงอย่างเดียว ดังนั้น กองทุน ETF ที่มีอัตราผลตอบแทนเทียบเท่ากับดัชนีที่ใช้อ้างอิงและสามารถซื้อขายได้ real time ในตลาดหลักทรัพย์ฯ จะเป็นเครื่องมือทางการเงินอีกประเภทหนึ่ง que เสริมให้สามารถบริหารทรัพย์สินได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

(3) ผู้ลงทุนรายย่อย จะได้ประโยชน์หลักๆ จากการลงทุนในกองทุน ETF ดังนี้

เมื่อเทียบกับการลงทุนในหุ้น :

- **ช่วยกระจายความเสี่ยง** โดยทั่วไป ผู้ลงทุนรายย่อยมักมีเงินทุนค่อนข้างจำกัด ทำให้กระจายการลงทุนได้เพียงไม่กี่หลักทรัพย์เท่านั้น ดังนั้น ผลกระทบที่เกิดจากการปรับตัวลดลงของราคาหลักทรัพย์ในตลาดจึงค่อนข้างจะรุนแรง แต่หากผู้ลงทุนนำเงินมาลงทุนในกองทุน ETF ซึ่งมีนโยบายลงทุนในตราสารทุนทั้งหมดแบบ passive โดยมุ่งเน้นให้มีอัตราผลตอบแทนเทียบเท่าดัชนีราคาหลักทรัพย์ที่ใช้อ้างอิง กล่าวคือ การลงทุนในหน่วยลงทุน ETF จำนวน 1 หน่วย เปรียบเสมือนการลงทุนในกลุ่มหลักทรัพย์อ้างอิง ทำให้ผู้ลงทุนสามารถกระจายการลงทุนได้มากขึ้น ผลกระทบจากการปรับตัวลดลงของราคาหลักทรัพย์จึงไม่รุนแรงเท่ากับการลงทุนด้วยตนเอง
- **มีมืออาชีพดูแลและตัดสินใจลงทุนให้** การลงทุนผ่านกองทุน ETF มีผู้จัดการกองทุนซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์คอยบริหารจัดการลงทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และนโยบายการลงทุนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ อีกทั้งยังมีเครื่องมือและข้อมูลข่าวสารที่เพียงพอมากกว่าการลงทุนด้วยตนเอง
- **มีกลไกปกป้องผู้ถือหน่วยลงทุน** โดยผ่านสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ด. ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้กำกับดูแล และกำหนดกฎเกณฑ์สำหรับธุรกิจจัดการลงทุน รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลที่จำเป็นต่อการตัดสินใจลงทุนให้แก่ผู้ลงทุน

เมื่อเทียบกับการลงทุนในทรัพย์สินประเภทอื่นๆ เช่น พันธบัตรรัฐบาล :

- **ให้อัตราผลตอบแทนที่สูง** จากการศึกษาผลตอบแทนเปรียบเทียบของการถือสินทรัพย์ประเภทต่างๆ ของประเทศไทยตั้งแต่ปี 2518 - 2548 พบว่า หากผู้ลงทุนถือสินทรัพย์ในระยะยาวแล้ว หุ้นจะเป็นสินทรัพย์ที่ให้ผลตอบแทนสูงสุดถึงร้อยละ 2,930 ซึ่งมากกว่าผลตอบแทนที่ได้จากการถือเงินฝาก (ร้อยละ 795) กว่า 3 เท่า และมากกว่าผลตอบแทนจากการถือครองพันธบัตร (ร้อยละ 1,825) กว่า 1.5 เท่า ข้อมูลดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาในประเทศอื่นๆ ทั้งสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร และญี่ปุ่น ที่หุ้นเป็นสินทรัพย์ที่ให้ผลตอบแทนในระยะยาวสูงสุดเช่นกัน ดังนั้น การลงทุนในกองทุน ETF ที่มีนโยบายลงทุนในตราสารทุนเกือบทั้งหมด จึงเป็นอีกทางเลือกสำหรับผู้สนใจลงทุนในตราสารทุน

เมื่อเทียบกับกองทุนรวมประเภทอื่น ๆ :

- **มีสภาพคล่องสูง** เนื่องจากกองทุน ETF เป็นกองทุนเปิดที่จดทะเบียนและสามารถซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ฯ ผู้ลงทุนจึงสามารถซื้อขายหน่วยลงทุนผ่านบริษัทหลักทรัพย์ได้ทุกวันที่ทำการ และทราบข้อมูลราคาซื้อขายแบบ real time

- เสียค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการต่ำกว่าการลงทุนในกองทุนรวมประเภทอื่น เนื่องจากกองทุน ETF มีกลยุทธ์การลงทุนแบบ passive จึงทำให้ค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการทรัพย์สินของกองทุน (expense ratio) ค่อนข้างต่ำ

อย่างไรก็ตาม การลงทุนในกองทุน ETF ก็มีข้อเสียบ้างเช่นกัน กล่าวคือ ผู้ลงทุนไม่สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการลงทุนได้ ทำได้แต่เพียงคอยตรวจสอบดูแลการบริหารจัดการลงทุนให้ตรงกับวัตถุประสงค์และนโยบายการลงทุนที่กำหนดไว้ เช่นเดียวกับการลงทุนในกองทุนรวมอื่นๆ

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จของกองทุน ETF

เช่นเดียวกับกองทุนอื่นๆ กองทุน ETF สามารถมีมากกว่าหนึ่งกองทุน ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ลงทุน กล่าวคือ ณ เวลาหนึ่งสามารถมีกองทุน ETF ได้มากกว่า 1 กองทุน ที่อาจใช้ดัชนีอ้างอิงตัวเดียวกัน โดยมีผู้บริหารกองทุนต่างกัน หรือใช้ดัชนีอ้างอิงที่ต่างกันไป แต่บริหารโดย บลจ. เดียวกัน ดังนั้น จึงไม่จำเป็นว่ากองทุน ETF ทุกกองทุนจะประสบความสำเร็จเหมือนกันเสมอไป อย่างไรก็ตาม ด้วยความต้องการที่แตกต่าง ผู้เกี่ยวข้องแต่ละฝ่ายจะวัดความสำเร็จของกองทุน ETF ไม่เหมือนกัน ดังนี้

ตัวชี้วัดความสำเร็จของกองทุน ETF สำหรับผู้เกี่ยวข้องแต่ละฝ่าย

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ผู้เกี่ยวข้อง	เหตุผล
1. มูลค่าการซื้อขาย (Daily Average Volume) และมูลค่าการซื้อขายต่อขนาดของกองทุน (Daily Average Volume/AUM)	ตลาดหลักทรัพย์ฯ และ ก.ล.ต.	ในการพัฒนาตลาดทุนไทย ตลาดหลักทรัพย์ฯ มุ่งเน้นที่จะเพิ่มสภาพคล่องเพื่อลดปัญหาการขาดสมดุลทางสภาพคล่อง และเสถียรภาพทางราคา
	Participating Dealer และ บล.	รายได้หลักของ Participating Dealer และ บล. จะมาจากค่าธรรมเนียมจากการ create/redeem หน่วยลงทุน และการซื้อขาย กล่าวคือ ยิ่งกองทุนมีมูลค่าการซื้อขายมากเท่าไร รายได้ที่จะได้รับจะมากตามไปด้วย
2. ขนาดของกองทุน (Asset Under Management - AUM)	ผู้บริหารกองทุน	รายได้หลักของผู้บริหารกองทุนจะมาจากค่าบริหารจัดการกองทุน (management fee) ซึ่งจะเป็นสัดส่วนกับขนาดของกองทุน กล่าวคือ ยิ่งกองทุนมีขนาดใหญ่เท่าไร รายได้ของผู้บริหารกองทุนจาก management fee จะมากตามไปด้วย
3. Net return (อัตราผลตอบแทนของดัชนี - ค่าใช้จ่ายต่างๆ)	ผู้ลงทุน	เหมือนการลงทุนอื่นๆ ผู้ลงทุนหวังที่จะได้รับผลตอบแทนสุทธิสูงที่สุด (หรือ อัตราผลตอบแทนของดัชนีอ้างอิงหักค่าใช้จ่ายต่างๆ) จากกองทุนรวมที่อ้างอิงดัชนี

ปัจจัยสู่ความสำเร็จของกองทุน ETF

ผู้จัดการกองทุน ETF ขึ้นนำระดับโลก อาทิ Barclays Global Investors (BGI) State Street Global Advisors (SSG) กล่าวถึงปัจจัยหลักๆ ที่ทำให้กองทุน ETF ประสบความสำเร็จ ได้แก่

1. มีความต้องการ (demand) ที่เพียงพอจากผู้ลงทุนทั้งรายย่อยและสถาบัน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
2. การอ้างอิงดัชนีที่มีสภาพคล่องสูงพอสมควร เนื่องจากสภาพคล่องของกองทุน ETF จะถูกจำกัดตามสภาพคล่องของกลุ่มหลักทรัพย์อ้างอิงที่รวมคำนวณในดัชนี และเอื้อให้สามารถทำ market making ได้
3. มีเครื่องมือทางการเงิน ระบบ กลไก และหลักเกณฑ์ที่จะรองรับการทำงานของกองทุน ETF โดยเฉพาะการทำ arbitrage และ market making เนื่องจากการทำ arbitrage จะช่วยเพิ่มสภาพคล่องให้แก่ตลาดทุนโดยรวม และการทำ market making จะช่วยรักษาสภาพคล่องให้แก่หน่วยลงทุน ETF ทั้งนี้ รวมถึง
 - การมี futures contract ที่อ้างอิงดัชนีเดียวกัน เพื่อช่วย บลจ. ในการบริหารกองทุนอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วย Participating Dealer ในการประกันความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาตลาด (market risk)
 - การอนุญาตให้ทำการขายชอร์ต (short sale) หน่วยลงทุน ETF และกลุ่มหลักทรัพย์อ้างอิง เพื่อช่วยให้สามารถทำ arbitrage ได้อย่างคล่องตัวมากขึ้น

การออกกองทุน ETF ในประเทศไทย

เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยต่างๆ ดังกล่าว ประกอบกับวัฒนธรรมการลงทุนของไทย ที่นิยมการลงทุนในหลักทรัพย์ต่างๆ โดยตรงมากกว่าการลงทุนในกองทุนรวม นอกจากนี้ เมื่อศึกษาประสบการณ์การจัดตั้งกองทุน ETF ของประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก (ออสเตรเลีย จีนรวมฮ่องกง เกาหลี สิงคโปร์ ไต้หวัน และมาเลเซีย) พบว่ามีเพียง 2 ประเทศเท่านั้น คือ จีนรวมฮ่องกง และเกาหลี ที่สามารถจัดตั้งกองทุน ETF ให้ประสบความสำเร็จตาม 3 ดัชนีชี้วัดข้างต้นได้ คงไม่ใช่เรื่องง่ายนักที่จะจัดตั้งกองทุน ETF ในประเทศไทย ให้มีขนาดใหญ่และมีมูลค่าการซื้อขายที่สูงมาก

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

เพื่อสนับสนุนให้การออกกองทุน ETF ในประเทศไทยประสบความสำเร็จ จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องประสานความร่วมมือกันและดำเนินการ ดังนี้

1. **สำรวจความต้องการของตลาด (market consultation)** เพื่อให้สามารถจัดตั้งกองทุน ETF ที่มีคุณสมบัติ (product specification) ที่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้ลงทุนเป้าหมาย ซึ่งเป็นการผสมอย่างสมดุลระหว่างผู้ลงทุนรายย่อยและผู้ลงทุนสถาบัน เพื่อให้กองทุน ETF มีสภาพคล่องจากการซื้อขายของผู้ลงทุนรายย่อยหรือผู้ลงทุนสถาบันที่ต้องการลงทุนเพื่อทำกำไรจากส่วนต่างของราคา ในขณะที่มีเสถียรภาพพอสมควรจากการถือครองของผู้ลงทุนสถาบันที่ต้องการถือแบบระยะยาว ทั้งนี้รวมถึงการเลือกใช้ดัชนีอ้างอิงให้เหมาะสมที่ตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มผู้ลงทุนเป้าหมายมากที่สุด และเอื้อต่อการทำ market making เพื่อรักษาสภาพคล่อง
2. **ทำการตลาดและให้ความรู้แก่ผู้ลงทุนอย่างเหมาะสม เพื่อสร้าง demand และสร้างวัฒนธรรมการลงทุนในกองทุน** เช่น
 - ส่งเสริมให้มีบริการประเภท fee-based advisory กล่าวคือ บริษัทที่ปรึกษาจะได้รับเงินค่าธรรมเนียมโดยตรงจากผู้ลงทุนแทนที่จะเป็นค่านายหน้า (brokerage fee) ซึ่งจะเป็นแรงจูงใจทำให้มีการแนะนำตราสารประเภทต่างๆ ให้เหมาะสมกับนโยบายการลงทุนของผู้ลงทุนนั้นๆ
 - ร่วมมือกับธนาคารพาณิชย์ให้ทำหน้าที่เป็น distribution channel เนื่องจากมีสาขาอยู่อย่างกว้างขวางทั่วประเทศ สามารถเข้าถึงผู้ลงทุนหน้าใหม่ได้อย่างทั่วถึง
3. **พัฒนาระบบ กลไก และแก้ไข/เพิ่มเติมเกณฑ์ต่างๆ** เพื่อรองรับการดำเนินงาน การทำ arbitrage และ market making ของกองทุน ETF เช่น
 - เกณฑ์เพื่อรองรับการจัดตั้งและทำ IPO ของกองทุน ETF
 - ระบบและเกณฑ์การซื้อขาย รวมทั้งการชำระราคาและรับฝาก เพื่อรองรับการ create และ redeem หน่วยลงทุน ETF
 - ระบบและเกณฑ์การอนุญาตให้ขายชอร์ต (short sale) หน่วยลงทุน ETF และกลุ่มหลักทรัพย์อ้างอิง เพื่อให้สามารถทำ arbitrage และ market making ได้อย่างคล่องตัวมากขึ้น
4. **บริหารจัดการให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับผลประโยชน์ไม่มากนักน้อย (incentive alignment)** เพื่อจูงใจให้แต่ละหน่วยงานทำหน้าที่ของตน เช่น
 - Market Maker ตกลงรับผิดชอบ (commit) ในการดูแลสภาพคล่อง ทั้งนี้ ในบางกรณีที่ไม่สามารถหาสิทธิประโยชน์ให้แก่ Market Maker ได้ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนก็ยอมจ่ายเงินจ้าง Market Maker เพื่อให้ทำหน้าที่นั้น
 - จูงใจบริษัทหลักทรัพย์ให้มีการแนะนำให้ผู้ลงทุนลงทุนในหน่วยลงทุน ETF

ความคืบหน้า

สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ฯ มีนโยบายที่จะออกกองทุน ETF ที่มีนโยบายลงทุนในตราสารทุน (Equity ETF) ในประเทศไทย โดยตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ศึกษาถึงโอกาสและข้อจำกัดของกองทุนดังกล่าว และร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. จัดสัมมนา **"การออกกองทุน Equity ETF กองแรกในไทย: โอกาสและข้อจำกัด"** ในเดือนกันยายนที่ผ่านมา เพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้ลงทุนสถาบันสำหรับการสำรวจความต้องการของตลาด (market consultation) และผู้เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้สำรวจตลาดกับบริษัทหลักทรัพย์กว่า 5 แห่ง และผู้ลงทุนสถาบันกว่า 15 แห่ง เพื่อที่จะพัฒนาสินค้าให้ตรงกับความต้องการ พร้อมทั้งกำหนดกรอบเบื้องต้นสำหรับจัดทำข้อเสนอ (Request for Proposals) ในการคัดเลือกผู้จัดการกองทุน และทีมงานที่จะเป็นผู้จัดตั้งและบริหารกองทุน Equity ETF ซึ่งผลสำรวจสรุปได้ว่า **กรอบเบื้องต้นของกองทุน Equity ETF ควรอ้างอิง SET50 Index บริหารจัดการด้วยทีมงานที่มีความเชี่ยวชาญ และมีแผนการตลาดและการให้ความรู้ที่ชัดเจน**

ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงได้จัดทำข้อเสนอ (Request for Proposals) และส่งให้สมาชิกสมาคมบริษัทจัดการลงทุนและสมาคมบริษัทหลักทรัพย์ เพื่อให้บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนที่สนใจจะจัดตั้งและบริหารกองทุน Equity ETF นำส่งข้อเสนอมายังตลาดหลักทรัพย์ฯ ภายในวันที่ 8 ธันวาคม 2549 โดยกำหนดกรอบเบื้องต้นว่า ควรเป็นกองทุนที่อ้างอิง SET50 Index มีการบริหารจัดการด้วยทีมงานที่มีความเชี่ยวชาญ และมีแผนการตลาดและการให้ความรู้ที่ชัดเจน โดยข้อเสนอดังกล่าวจะต้องจัดทำในนามของทีมซึ่งประกอบด้วย บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนที่ทำหน้าที่เป็นผู้จัดการกองทุน และบริษัทหลักทรัพย์ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ร่วมค้าและผู้ดูแลสภาพคล่อง (Market Maker) ทั้งนี้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ จะพิจารณาคัดเลือกทีมที่มีคุณสมบัติเหมาะสม เป็นผู้ดำเนินการจัดตั้งและบริหารกองทุน Equity ETF เพื่อที่จะสามารถออกกองทุน Equity ETF กองแรก ได้ภายในปี 2550 เพื่อเป็นทางเลือกใหม่ในการลงทุนสำหรับผู้ลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ

บทความ

การบริหารความเสี่ยงของอนุพันธ์ เข้าใจและจัดการเพื่อความมั่นคงของธุรกิจและการบริหารเงินลงทุน (2)

หากลองศึกษาเกี่ยวกับธุรกรรมอนุพันธ์ในประเทศไทย เราจะเห็นได้ว่าปริมาณการทำธุรกรรมอนุพันธ์นั้นมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง เช่น ในตลาดอนุพันธ์ (TFEX) มีการซื้อขาย SET50 Index Futures อย่างคึกคักมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง สมาชิกหรือโบรกเกอร์ก็มีแล้วกว่า 23 ราย ผู้ลงทุนก็มีทั้งที่เป็นผู้ลงทุนรายย่อยทั่วไป และผู้ลงทุนสถาบันอย่างกองทุนรวม ซึ่งคาดการณ์ว่าในอนาคตอันใกล้ น่าจะเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น ในขณะที่ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า (AFET) ก็มีผู้ลงทุนไม่น้อยเช่นกัน ยิ่งไปกว่านั้น หากดูธุรกรรมอนุพันธ์ที่ซื้อขายกันนอกตลาด หรือ Over-the-counter ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย เราจะพบว่าผู้เล่นหลัก ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ต่างๆ ทั้งของไทยและต่างประเทศ ธุรกรรมอนุพันธ์ OTC นั้นมีการซื้อขายมานานแล้ว และก็มีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างมากเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะธุรกรรมประเภท Interest Rate Swap และ Currency Swap

เมื่อธุรกรรมอนุพันธ์มีปริมาณสูง ตลาดอนุพันธ์มีการขยายตัว จำนวนผู้ซื้อขายและผู้ที่เกี่ยวข้องก็มีด้วยกันหลายฝ่าย ดังนั้น การบริหารความเสี่ยงของการทำธุรกรรมจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ทุกฝ่ายควรศึกษาและปฏิบัติเพื่อการประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอนุพันธ์ อย่างมั่นคง และการใช้อนุพันธ์ในการบริหารจัดการเงินลงทุนให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด TFEX Newsletter ฉบับที่ผ่านมา ได้นำเสนอ บทความเรื่อง **"ความเสี่ยงของอนุพันธ์"** ตอนที่ 1 โดยได้เล่าถึงกรณีศึกษาในความผิดพลาดของการบริหารความเสี่ยงที่เกิดขึ้นกับกองทุนเฮดจ์ฟันด์สองแห่ง คือ Amaranth และ Long Term Capital Management (LTCM) และที่เกิดกับธนาคารแบร็ง ซึ่ง เป็นธนาคารพาณิชย์เก่าแก่ของอังกฤษ ทั้งสามแห่งประสบปัญหาอย่างเดียวกัน คือ ขาดทุนอย่างมหาศาลด้วยเหตุที่ระบบบริหาร ความเสี่ยงในการทำธุรกรรมอนุพันธ์ที่มีอยู่นั้น ไม่มีความรัดกุมเพียงพอ

บทเรียนที่ผ่านมามอบให้เราว่า ความเสี่ยงของอนุพันธ์เป็นเรื่องต้องใส่ใจ รวๆ สามปีที่ผ่านมานี้ มีข้อถกเถียงในเรื่องของตลาด อนุพันธ์ระหว่าง Alan Greenspan ผู้ว่าการธนาคารกลางสหรัฐฯ ในขณะนั้น กับ Warren Buffet มหาเศรษฐีหุ้นชาวอเมริกัน โดย นาย Greenspan กล่าวว่า อนุพันธ์เป็นเครื่องมือในการถ่ายโอนความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ และเป็นนวัตกรรมทางการเงินที่สำคัญ ขณะที่ Buffet กล่าวว่า อนุพันธ์เป็นอาวุธทางการเงินที่ร้ายแรง (*"Derivatives are financial weapons of mass destruction."*) จากข้อถกเถียงระหว่างผู้ยิ่งใหญ่ทางการเงินสองท่านนี้ เราคงไม่ต้องไปตอบว่าใครถูกใครผิด แต่เรื่องที่ต้องตอบกลับอยู่ที่ว่า เราจะบริหารจัดการความเสี่ยงที่เกิดจากการทำธุรกรรมอนุพันธ์ได้อย่างไร

ความเสี่ยงในการทำธุรกรรมอนุพันธ์นั้น จะว่าไปก็สามารถจัดแบ่งประเภทได้ไม่ต่างจากความเสี่ยงทางการเงินทั่วไปนัก ดัง ที่เราทราบกันดีมีอยู่ 3 ประเภทหลัก ได้แก่ 1) **ความเสี่ยงด้านราคา** (Market risk) หรือความเสี่ยงที่ต้องขาดทุนเพราะราคาหรือ มูลค่าของตราสารหรือสัญญาที่ซื้อขายผันผวนเปลี่ยนแปลง 2) **ความเสี่ยงด้านเครดิต** (Credit risk) หรือความเสี่ยงที่คู่สัญญาจะไม่ ปฏิบัติตามสัญญา และ 3) **ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ** (Operational risk) ไม่ว่าจะเป็นความผิดพลาดของระบบ การปฏิบัติงาน โดยตัวบุคคล หรือปัจจัยทางกายภาพ เช่น ภัยธรรมชาติ (บางครั้งบอกว่าความเสี่ยงใดๆ ที่ไม่ใช่ความเสี่ยงด้านราคาหรือความเสี่ยง ด้านเครดิต ก็อาจจะจัดเป็นความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการได้ทั้งหมด)

ทั้งนี้ ประเด็นสำคัญคือ การบริหารความเสี่ยงนั้นต้องครอบคลุม ความผิดพลาดที่ผ่านมาแล้วแต่แสดงให้เห็นว่า ผู้ใช้มีการ บริหารความเสี่ยงที่ดีสำหรับความเสี่ยงบางประเภท แต่มีความบกพร่องในการบริหารความเสี่ยงบางประเภทซึ่งทำให้เกิดผลเสียหาย ดังนั้น เราจึงควรแจกแจงความเสี่ยงออกมาเพื่อศึกษาทำความเข้าใจ และป้องกันความเสี่ยงแต่ละประเภทให้เหมาะสม

ความเสี่ยงที่เกิดจากการซื้อขายอนุพันธ์

ผู้ที่เกี่ยวข้องแต่ละฝ่ายแต่ละคนก็มีความกังวลในด้านความเสี่ยงต่างกัน ง่ายที่สุดลองนึกภาพตลาดอนุพันธ์ หากเราเป็นผู้ลงทุนที่ซื้อขาย SET50 Index Futures ใน TFEX ความเสี่ยงที่เราต้องใส่ใจที่สุด คือ ความเสี่ยงด้านราคา เพราะหากราคาเปลี่ยนไปในทางตรงกันข้ามกับผู้ลงทุนต้องการ ก็จะทำให้เกิดการขาดทุน ผู้ลงทุนจึงต้องควบคุมความเสี่ยงของตนเองอย่างเคร่งครัด โดยเทคนิคที่ง่ายแต่จำเป็นที่เราต้องรู้จักกันดี ก็คือ การจำกัดผลขาดทุน (Cut loss) ซึ่งเป็นเทคนิคเดียวกันกับการซื้อขายหุ้น อาจต่างกันตรงเปอร์เซ็นต์ที่ต้องปรับให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ และระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Tolerance) ซึ่งต่างกันไปแล้วแต่ละคน นอกจากนี้ การจำกัดสถานะ (Position Limit) ก็เป็นสิ่งที่ควรพิจารณาควบคู่กัน เพื่อมิให้การถือครองสถานะมากเกินไปก่อให้เกิดความเสี่ยงที่มากเกินไปกว่าที่จะยอมรับได้

อย่างไรก็ดี เพื่อมิให้ผู้ลงทุนต้องเผชิญความเสี่ยงด้านราคาอันเกิดจากการซื้อขายในตลาดอนุพันธ์มากเกินไป เราจึงเห็นระบบต่างๆ ที่นำมาใช้เพื่อจำกัดความเสี่ยง เช่น การกำหนดให้ต้องวางหลักประกัน (Margin) ก่อนซื้อขาย และการปรับมูลค่าให้เป็นไปตามราคาตลาด (Mark-to-market) เป็นประจำทุกวัน การที่ตลาดอนุพันธ์มีระบบเหล่านี้น้อยๆ ก็เป็นเครื่องมือคอยเตือนช่วยให้ผู้ลงทุนระมัดระวัง มิให้ต้องเผชิญความเสี่ยงมากเกินไป

สำหรับความเสี่ยงด้านอื่นๆ ที่ผู้ลงทุนพึงระวังนั้นก็ยังมีอยู่ แต่ในระดับที่น้อยกว่า เช่น ความเสี่ยงด้านเครดิต เราดูที่ความเข้มแข็งทางการเงินของโบรกเกอร์ เพราะโบรกเกอร์เป็นคู่สัญญากับผู้ลงทุน ซึ่งโบรกเกอร์ที่มีอยู่นั้นก็ได้รับการคัดกรองมาอย่างดีแล้วว่ามี ความมั่นคง ผู้ลงทุนจึงสามารถเชื่อมั่นในการปฏิบัติตามสัญญาของโบรกเกอร์ได้

การจัดการความเสี่ยงโดยผู้ประกอบธุรกิจคนกลาง

กรณีถัดมา หากเป็นผู้ประกอบธุรกิจคนกลาง (Intermediary) หรือที่เราเรียกว่า นายหน้า ไม่ว่าจะเป็น Broker หรือ Dealer ก็ตาม เนื่องจากคนกลางมิได้มีการถือครองสถานะไว้เอง ความเสี่ยงด้านราคาจึงไม่ใช่เรื่องสำคัญที่สุด แต่หากเป็นความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานที่ต้องใส่ใจ ตั้งแต่ขั้นตอนกระบวนการปฏิบัติงาน ระบบงานต่างๆ ทั้งระบบเทคโนโลยีสื่อสารและระบบเอกสาร โดยเฉพาะระบบบัญชีการเงิน รวมทั้งข้อมูลลูกค้าที่ต้องถูกต้องแม่นยำ

นอกจากนี้ ความเสี่ยงของคู่สัญญาก็ต้องให้ความสนใจเช่นกัน แม้ตลาดอนุพันธ์จะมีสำนักหักบัญชีเป็นหน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่รับประกันการชำระราคา แต่อย่าลืมว่าโบรกเกอร์มีสำนักหักบัญชีเป็นคู่สัญญาด้านเดียวเท่านั้น คู่สัญญาอีกด้านหนึ่งของโบรกเกอร์ก็คือผู้ลงทุนนั่นเอง เราจึงกล่าวได้ว่าโบรกเกอร์นั้นมีความเสี่ยงจากการที่ผู้ลงทุนอาจบิดพลิ้วสัญญา ด้วยเหตุนี้ ตลาดอนุพันธ์จึงต้องมีการกำหนดให้ผู้ลงทุนต้องวางหลักประกัน (Margin) ไว้กับโบรกเกอร์ก่อนซื้อขาย และมีการปรับมูลค่าให้เป็นไปตามราคาตลาด (Mark-to-market) สำหรับสถานะของผู้ลงทุนเป็นประจำทุกวัน

การบริหารความเสี่ยงของสำนักหักบัญชี

เพื่อรักษาความมั่นคงของระบบชำระราคาของตลาดอนุพันธ์โดยรวม จึงมีการจัดตั้ง บริษัท สำนักหักบัญชี (ประเทศไทย) จำกัด ทำหน้าที่เป็นคู่สัญญากลาง (Central Counterparty) ให้แก่สมาชิกของสำนักหักบัญชี โดยสำนักหักบัญชีเป็นผู้รับประกันการชำระราคาและการปฏิบัติตามภาระผูกพันที่เกิดจากการซื้อขายสัญญาอนุพันธ์ในตลาดอนุพันธ์ การรับประกันการชำระราคาทำให้สำนักหักบัญชีเป็นผู้แบกรับความเสี่ยงที่จะไม่สามารถปฏิบัติตามภาระผูกพันของสมาชิก ดังนั้น สำนักหักบัญชีจึงต้องพัฒนามาตรการในการบริหาร ติดตาม และควบคุมความเสี่ยงของสมาชิกสำนักหักบัญชี

สำหรับวิธีการบริหารความเสี่ยงของ บริษัท สำนักหักบัญชี (ประเทศไทย) จำกัด ประกอบด้วยมาตรการขั้นแรก เป็นมาตรการที่จะช่วยลดความเสี่ยงจากการที่สมาชิกไม่สามารถปฏิบัติตามภาระผูกพันที่มีอยู่คู่กับสำนักหักบัญชีได้ตรงตามเวลาที่กำหนด โดยการกำหนดคุณสมบัติทางการเงินของผู้ที่จะเป็นสมาชิกสำนักหักบัญชี เพื่อกลั่นกรองเฉพาะสมาชิกที่มีความเข้มแข็งทางการเงินที่จะแบกรับความเสี่ยงของลูกค้าของสมาชิกได้ในระดับหนึ่ง นอกจากนี้ สำนักหักบัญชียังกำหนดให้สมาชิกนำส่งงบการเงินเป็นประจำเพื่อการติดตามดูแลฐานะการเงินของสมาชิกสำนักหักบัญชีอย่างใกล้ชิด มาตรการขั้นที่สอง สำนักหักบัญชีกำหนดให้สมาชิกจะต้องวางหลักประกันไว้กับสำนักหักบัญชี เช่นเดียวกับที่ผู้ลงทุนต้องวางหลักประกันไว้กับโบรกเกอร์ และมาตรการขั้นที่สาม

สำนักหักบัญชีได้จัดเตรียมมาตรการดำเนินการในกรณีที่มีการผิดนัดวางหลักประกัน (Default Procedure) รวมทั้งจัดเตรียมแหล่งเงินสำรอง (Financial Resources) เพื่อใช้บริหารจัดการและรองรับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในกรณีร้ายแรง

ความเสี่ยงของการทำธุรกรรมอนุพันธ์ OTC

กรณีที่กำลังมานั้นเป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นกับผู้ที่เกี่ยวข้องแต่ละฝ่ายในตลาดอนุพันธ์ แต่หากเป็นกรณีที่ธุรกรรมนอกตลาดหรือ OTC ความเสี่ยงที่มีย่อมแตกต่างกันออกไป สาเหตุก็เพราะในตลาดที่มีการจัดตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการมีการจัดตั้งสำนักหักบัญชีเพื่อเป็นคู่สัญญา ขณะที่การทำธุรกรรมอนุพันธ์แบบ OTC ไม่มีคู่สัญญากลาง ความเสี่ยงด้านเครดิตจึงกลายเป็นเรื่องสำคัญ เพราะคู่สัญญาแต่ละฝ่ายต้องเผชิญความเสี่ยงว่าคู่สัญญาอาจไม่ปฏิบัติตามสัญญา

ตัวอย่างเช่น การทำสัญญา Currency Swap ในสัญญาสวอประบุให้คู่สัญญาสองฝ่ายจะแลกเปลี่ยนกระแสเงินสดในอนาคตเป็นเงินต่างสกุลกัน ซึ่งอัตราแลกเปลี่ยนนั้นได้ถูกกำหนดไว้ตั้งแต่วันทำสัญญา สมมติว่ามีคู่สัญญาสองฝ่าย ได้แก่ บริษัท A และบริษัท B ในสัญญาระบุว่า บริษัท A จะจ่ายเงินให้บริษัท B เป็นเงินสกุลยูโร ในมูลค่าตามสัญญา 1.6 ล้านยูโร อัตราดอกเบี้ย 5% ต่อปี ส่วนบริษัท B จะจ่ายเงินให้บริษัท A เป็นเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐฯ ในมูลค่าตามสัญญา 2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ อัตราดอกเบี้ย 7% ต่อปี กำหนดให้สัญญามีอายุ 3 ปี

จะเห็นได้ว่า ทั้งสองฝ่ายต่างเผชิญความเสี่ยงด้านราคา โดยความเสี่ยงที่บริษัท A เผชิญ คือ หากในระหว่างอายุสัญญา 3 ปีนั้น เงินยูโรแข็งค่าขึ้นเมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ บริษัท A ก็จะต้องขาดทุนจากสัญญาสวอป ส่วนบริษัท B ก็ต้องเผชิญความเสี่ยงจากการขาดทุนหากในระหว่างอายุสัญญานั้นเงินดอลลาร์สหรัฐฯ แข็งค่าขึ้นเมื่อเทียบกับเงินยูโร กล่าวคือ ทั้งสองฝ่ายมีความเสี่ยงด้านราคาทั้งคู่ แต่ในทิศทางตรงกันข้ามกัน ทั้งนี้นอกจากความเสี่ยงด้านราคาแล้ว คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายต้องเผชิญความเสี่ยงของคู่สัญญาอีกด้วย ในสถานการณ์ที่บริษัท A ได้กำไร บริษัท A ต้องเผชิญความเสี่ยงที่ว่าบริษัท B อาจไม่ทำตามสัญญา ในทำนองเดียวกัน ในสถานการณ์ที่บริษัท B ได้กำไร บริษัท B ก็ต้องเผชิญความเสี่ยงที่ว่าบริษัท A อาจไม่ทำตามสัญญาเช่นกัน เรียกว่าต่างฝ่ายต่างแบกรับความเสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญา

ด้วยเหตุนี้ เราจึงได้ยินการกล่าวถึงข้อตกลง ISDA (ISDA Master Agreement) ข้อตกลงนี้เป็นสัญญามาตรฐานที่พัฒนาขึ้นโดยสมาคมสวอปและตราสารอนุพันธ์ระหว่างประเทศ (International Swap and Derivatives Association) การทำสัญญา ISDA เป็นการทำข้อตกลงเพื่อรองรับการหักกลบนีระหว่างคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย ให้มั่นใจว่าข้อตกลงของสัญญาสวอปนั้นมีผลบังคับใช้ตามกฎหมายได้

นอกจากนี้ การลดความเสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญายังมีวิธีการอื่นๆ ประกอบกันด้วย อาทิเช่น การกำหนดคุณสมบัติความเข้มแข็งทางการเงินของคู่สัญญา โดยดูจากอันดับความน่าเชื่อถือ (Credit Rating) ของคู่สัญญา ตลอดจนการกำหนดให้ต้องวางหลักประกัน (Collateral) และการปรับมูลค่าตามราคาตลาด (Mark-to-market) ซึ่งเป็นกลไกที่คล้ายกับการซื้อขายอนุพันธ์ในตลาดกลาง ก็อาจทำได้เช่นกัน

แนวทางการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐานสากล

จะเห็นได้ว่าผู้ที่เกี่ยวข้องแต่ละฝ่ายต่างก็มีมุมมองที่ต่างกันต่อความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยงในการทำธุรกรรมอนุพันธ์ จึงเป็นหน้าที่ของทุกฝ่ายที่ควรทำความเข้าใจและบริหารความเสี่ยงให้เหมาะสม ในกรณีของผู้ลงทุนหรือผู้ใช้อนุพันธ์สำหรับบริหารเงินลงทุนองค์กร Futures and Options Association ของประเทศอังกฤษ ได้จัดทำเอกสารแนะนำ "Managing Derivatives Risk - Guidelines for End-users of Derivatives"¹ เพื่อให้ผู้ใช้ตระหนักถึงความเสี่ยงด้านต่างๆ ในการใช้อนุพันธ์ และเข้าใจบทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องแต่ละฝ่ายในตลาดอนุพันธ์

สำหรับแนวทางการบริหารความเสี่ยงของผู้ประกอบธุรกิจคนกลาง IOSCO (International Organization of Securities Commission) ซึ่งเป็นองค์กรระหว่างประเทศของหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการกำกับดูแลและพัฒนาตลาดทุนของประเทศต่างๆ ได้ตีพิมพ์เอกสาร "Risk Management and Control Guidance For Securities Firms and Their Supervisors"² เพื่อแนะนำแนวทางการบริหารความเสี่ยงที่เป็นมาตรฐานสากล และครอบคลุมการดำเนินงานของผู้ประกอบธุรกิจในตลาดอนุพันธ์ เอกสารนี้อธิบายถึงการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน โดยได้สรุปองค์ประกอบของระบบบริหารความเสี่ยงที่สมบูรณ์ไว้ อาทิเช่น การเตรียมองค์กรให้พร้อมสำหรับการควบคุมและบริหารความเสี่ยง การบริหารความเสี่ยงด้านต่างๆ ให้ครอบคลุม ทั้งความเสี่ยง

ด้านราคา ความเสี่ยงด้านเครดิต ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ ความเสี่ยงจากการขาดสภาพคล่อง (Liquidity Risk) และความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย (Legal Risk) บทบาทของคณะกรรมการและผู้บริหาร การสอบทาน (Verification) และการรายงานผล (Reporting)

เอกสารอีกฉบับหนึ่งที่น่าสนใจคือ *"Risk Management Guidelines for Derivatives"*³ ซึ่งทำขึ้นโดย Bank for International Settlements (BIS) ตั้งแต่ปี 1994 แม้เอกสารนี้จะออกมาหลายปีแล้ว แต่ยังคงเป็นมาตรฐานในการบริหารความเสี่ยงที่ใช้ได้ดีกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับอนุพันธ์ ทั้งที่เป็นธุรกรรม OTC หรือธุรกรรมในตลาดอนุพันธ์ที่จัดตั้งอย่างเป็นทางการ

¹ <http://www.foa.co.uk/publications/guidelines/manderivsrisk.pdf>

² <http://www.iosco.org/library/pubdocs/pdf/IOSCOPD78.pdf>

³ <http://www.bis.org/publ/bcbssc211.pdf>

TFEX Report

รายงานสรุปการซื้อขายของตลาดอนุพันธ์ ประจำเดือนกันยายน ปี 2549

□ ปริมาณการซื้อขายรวม	28,695	สัญญา
□ ปริมาณการซื้อขายเฉลี่ยต่อวัน	1,366.43	สัญญา
□ สถานะคงค้างรวม ณ สิ้นเดือน	6,196	สัญญา

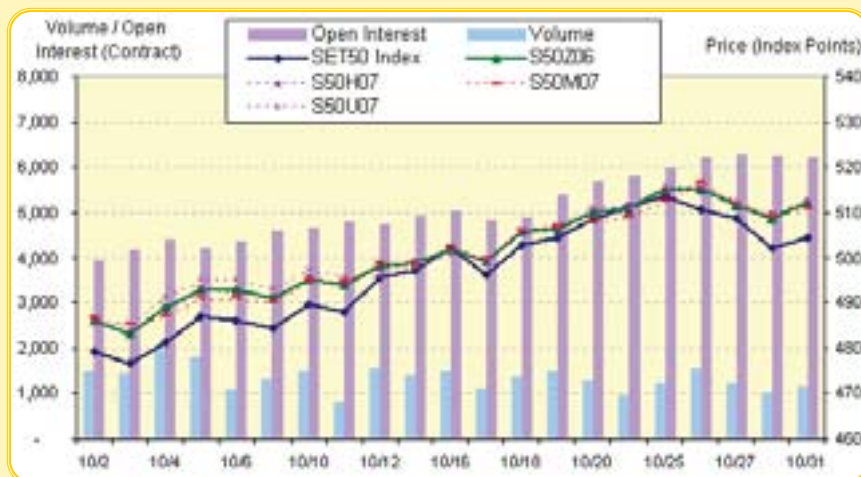
สัญญา	เดือนที่สัญญาครบกำหนด	เปิด*	สูง	ต่ำ	เฉลี่ย	ชำระราคา**	ปริมาณ	สถานะคงค้าง***
S50Z06	ธ.ค.-06	489.5	518.7	482.4	499.6	512.3	27,414	5,850
S50H07	มี.ค.-07	489.0	518.7	483.0	500.8	512.3	1,232	318
S50M07	มิ.ย.-07	490.0	517.0	486.5	503.2	511.0	37	26
S50U07	ก.ย.-07	490.0	512.5	485.0	497.4	513.3	12	2

* เปิด หมายถึง ราคาเปิด ณ วันซื้อขายวันแรกของเดือน หรือ ณ วันที่สัญญาเริ่มซื้อขายวันแรก

** ชำระราคา หมายถึง ราคาที่ใช้ชำระราคา ณ วันซื้อขายวันสุดท้ายของเดือน หรือ ณ วันที่สัญญาหมดอายุ

*** สถานะคงค้าง หมายถึง สถานะคงค้าง ณ วันซื้อขายวันสุดท้ายของเดือน หรือ ณ วันที่สัญญาหมดอายุ

กราฟแสดงราคาและปริมาณการซื้อขาย SET50 Index Futures ประจำเดือนตุลาคม 2549

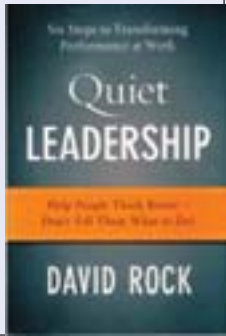
TFEX Update

สัมมนา SET50 Index Futures สำหรับพุลงกุ

วันที่ 17 ธันวาคม 2549 (13.30 - 16.30 น.) ณ หอประชุม ศ.สังเวียนฯ ชั้น 3 อาคารตลาดหลักทรัพย์ฯ สำรองที่นั่ง S-E-T Call Center โทร. 0-2229-2222

ติดตามความรู้ข่าวสารเกี่ยวกับอนุพันธ์ได้ทาง Money Channel (UBC 97)
รายการ "ก้าวทันตลาดทุน" ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 โมเดิร์นไนน์ทีวี ทุกวันอังคารและพฤหัสบดี เวลา 10.00 น.
บริษัท ตลาดอนุพันธ์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) www.tfex.co.th

Quiet Leadership - Help People Think Better / Don't Tell Them What to Do!

ผู้เขียน: David Rock

จำนวน : 262 หน้า

เนื้อเรื่องโดยย่อ :

คุณได้พูดจาสนทนากับใครคนใดคนหนึ่งซึ่งอยู่ในความดูแลของคุณ การสนทนานั้นเกี่ยวข้องกับโครงการหนึ่งของบริษัทที่ควร จะดำเนินไปได้ดีกว่านี้ คุณต้องการที่จะเพิ่มประสิทธิผลแห่งการ ดำเนินงานของพวกเขาเหล่านั้น และคุณก็รู้ว่าพวกเขานั้นควรจะ ดำเนินการในลักษณะใด คุณคาดหวังว่าการสนทนานั้นคงกินเวลาเพียง ไม่กี่นาที แต่แล้วเมื่อเวลาผ่านพ้นไปถึง 45 นาที คุณก็ยังคงไปได้ ไม่ถึงไหน คุณมีลักษณะในทำนองนี้หรือไม่?

แต่โชคไม่เข้าข้างคุณเท่าไรนัก! การเพิ่มประสิทธิผลแห่งการ ดำเนินชีวิตของปฏุนทั่วไบนั้นเป็นสิ่งที่ยาก และมีความท้าทาย มากที่สุดในจักรวาลแห่งดาวเคราะห์ที่คุณอาศัยอยู่นี้ นั่นก็คือ การ เปลี่ยนแปลงวิถีแห่งการคิดของผู้คนเหล่านั้น ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องการ อย่างไม่มีที่สิ้นสุด ในฐานะผู้ประสิทธิ์ประสาทความรู้และประสบการณ์ ให้กับคนรุ่นหลัง นักพูดในที่สาธารณะ และที่ปรึกษาทางธุรกิจ ขององค์กรบริษัทต่างๆ David Rock ได้เปิดเผยความลับสุดยอด แห่งการเป็นผู้นำ ที่ถูกพบในอวสานสุดลึกลับระหว่างหูของเราทั้ง 2 ข้าง ซึ่งเขาได้กล่าวว่า **“หากผู้คนได้ถูกจ้างมาเพื่อให้เกิด แล้วล่ะ ก็! มันก็ไม่ใช่เวลาที่โลกธุรกิจของเรานั้นจะมาค้นหาวว่า อะไรคือสิ่ง ที่ต้องทำในงานนั้น แต่ทว่าสิ่งที่ต้องค้นหาวอย่างแท้จริงก็คือ วิถี แห่งการคิดบนสมมุติฐานของเรา นั่นเอง!”**

ด้วยข้อเท็จจริงที่ได้รับการสนับสนุนจากบทวิจัยอันลือลั่น ฉบับล่าสุด หนังสือ Quiet Leadership เล่มนี้ได้จัดเตรียมเนื้อหา อันเกี่ยวเนื่องกับกรรมวิธีซึ่งอยู่บนพื้นฐานของวิถีแห่งการคิดของสมอง มนุษย์ ที่จะช่วยให้บรรดาผู้นำ ผู้บริหารระดับสูง และผู้จัดการโดย ทั่วไปได้เข้าใจ และสามารถพัฒนาผลการดำเนินงานของตนเองและ เพื่อนร่วมงานให้มีประสิทธิผลขึ้นได้อย่างง่ายดาย

หนังสือ Quiet Leadership มีไว้สำหรับ CEO ผู้ซึ่งต้องการ จุดประกายความคิดของทีมงานอย่างมีประสิทธิภาพในฐานะที่เป็น ผู้นำขององค์กร แต่ก็มีเวลาเพียงไม่กี่นาทีในแต่ละสัปดาห์ที่จะ มีโอกาสได้พูดคุยกับพวกเขา และเป็นหนังสือสำหรับผู้บริหาร ระดับสูงผู้ซึ่งต้องการให้บรรดาผู้จัดการได้มีการคิดและวางแผนงาน อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ไม่สามารถบอกพวกเขาได้ว่าจะทำออกมา ในลักษณะใดอย่างแน่ชัด รวมทั้งเป็นหนังสือสำหรับผู้จัดการผู้ซึ่ง ต้องการจุดประกายความคิดให้กับทีมงานขาย แต่ไม่สามารถบอก พวกเขาได้ว่าจะทำในลักษณะใดในแต่ละขั้นตอน และก็เหมาะกับ มีอาชีพด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลผู้มีบทบาทหนักในการ ปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กรไปทั่วทั้งองค์กร และสำหรับพ่อแม่

ผู้ปกครองและผู้ดูแลผู้สูงอายุ ผู้ซึ่งต้องการสื่อสารให้เข้าถึงระดับ ความเข้าใจของบรรดาสมาชิกในครอบครัวได้อย่างแท้จริง

ผู้นำที่สุ่มและลุ่มลึก (Quiet Leader) นี้ จะเป็นผู้ที่มีความ เชื่อว่าในการจุดประกายให้ผู้อื่นได้แสดงผลการดำเนินงานของตน ออกมาอย่างดีเยี่ยม พวกเขาสามารถที่จะพัฒนาปรับเปลี่ยนวิถีแห่ง การคิดของผู้คนรอบข้าง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ปรับเปลี่ยนวิถี การประมวลผลข้อมูลบนสมองของพวกเขาเหล่านั้น โดยปราศจาก การที่จะต้องไปจ้ำจี้จกใจว่าต้องทำอะไรบ้าง ลองคิดดูว่ามีมนุษย์ สักกี่คนในองค์กรธุรกิจยุคปัจจุบันที่ถูกจ้างมาเพื่อให้ทำการคิดและ วิเคราะห์ ดังนั้น การพัฒนาและปรับเปลี่ยนวิถีแห่งการคิดจะเป็น หนทางที่รวดเร็วที่สุดที่จะพัฒนาผลการดำเนินงานได้มีประสิทธิภาพ มากยิ่งๆ ขึ้น

Quiet Leadership ได้นำเสนอบทบัญญัติที่สามารถปฏิบัติ ให้เห็นจริงได้ 6 ประการ สำหรับการเพิ่มประสิทธิผลในการดำเนินงาน ในสถานที่ทำงานได้อย่างถาวร ด้วยการปลดปล่อยผลิตภาพ (productivity) ที่เยี่ยมยอดของตนออกมา มีธรรมชาติมากมาย และสร้างความพึงพอใจในงานแก่เพื่อนร่วมงานทุกๆ คน

หนังสือเล่มนี้ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ส่วน ดังนี้

➢ ส่วนที่ 1 : การวิจัยค้นพบล่าสุดที่ว่าวิถีแห่งการคิดของสมอง สามารถเปลี่ยนแปลงทุกสิ่งทุกอย่าง

➢ ส่วนที่ 2 : บทบัญญัติ 6 ประการ ในการเพิ่มประสิทธิผล ในการดำเนินงาน

- บทบัญญัติที่ 1 : คิดและพิจารณาในกระบวนการคิดในปัญหานั้นๆ
- บทบัญญัติที่ 2 : ตั้งใจฟังอย่างมีประสิทธิภาพ
- บทบัญญัติที่ 3 : พูดอย่างมีจุดมุ่งหมาย กระชับและตรงประเด็น
- บทบัญญัติที่ 4 : ดำเนินการสนทนาอย่างสอดคล้องกัน ในเรื่องของการชี้แนะ การอนุญาต การถามกลับ พร้อมกับประกาศจุดยืนที่ชัดเจน
- บทบัญญัติที่ 5 : เสริมสร้างวิถีแห่งการคิดใหม่ โดยระบุถึง สถานการณ์ในปัจจุบัน ค้นหาทางเลือกใหม่ๆ ดึงความสามารถของทีมงานออกมา และ เสริมสร้างแนวคิดใหม่นั้นร่วมกัน
- บทบัญญัติที่ 6 : ติดตามผลด้วยข้อเท็จจริง ศึกษาถึงอารมณ์ ให้การสนับสนุน การเรียนรู้ ผลข้างเคียง และ เป้าหมายใหม่

➢ ส่วนที่ 3 : การนำบทบัญญัติ 6 ประการ ไปประยุกต์ใช้กับ องค์กร ทีมงาน ผู้ที่อยู่ในความดูแล

หนังสือ Quiet Leadership จะทำให้คุณเข้าใจตัวเองได้อย่าง ชัดเจนขึ้น และมีพลังนำไปสู่การมีภาวะผู้นำที่สามารถหยั่งรู้ในเหตุการณ์ ต่างๆ ได้อย่างเหลือเชื่อ ซึ่งจะเป็นตัวบอกให้คุณดำเนินการในสิ่งต่างๆ ที่จำเป็น และก้าวเข้าสู่ความสำเร็จในระดับที่สูงยิ่งๆ ขึ้น

การแข่งขันระดับนานาชาติของตลาดทุนไทย

คุณภัทริยา เบญจพลชัย กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ บรรยายพิเศษหัวข้อ **"ตลาดทุนไทยในมิติ การแข่งขันระดับนานาชาติ"** ในการสัมมนาวิชาการเรื่อง **"ประเทศไทยกับพลวัตการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ"** เพื่อให้ความรู้ด้านมิติความเชื่อมโยงในระบบเศรษฐกิจทุนนิยมแบบเปิด สำหรับเตรียมความพร้อมต่อการแข่งขันในเวทีโลก ร่วมจัดโดยตลาดหลักทรัพย์ฯ คณะพาณิชยศาสตร์ และการบัญชี ม.ธรรมศาสตร์ ตลาดตราสารหนี้ ชมรมดุชนวิ บัณฑิตบริหารธุรกิจ (JDBAAC)

สภาธุรกิจตลาดทุนไทยช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยภาคเหนือ

ดร.ก้องเกียรติ โอภาสวงการ ประธานสภาธุรกิจตลาดทุนไทย คุณภัทริยา เบญจพลชัย กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ในฐานะกรรมการและเลขานุการสภาฯ พร้อมด้วยคณะกรรมการสภาฯ และคุณโสภณวิ เลิศมนัสชัย กรรมการผู้จัดการ บ.ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ฯ เข้าเยี่ยมคารวะ ฯพณฯ อาสา สารสิน ราชเลขาธิการในพระองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และมอบเงินบริจาค 5 ล้านบาท สมทบกองทุนสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีฯ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยภาคเหนือ

ส่งเสริมความรู้ด้านการเงินการลงทุนให้พนักงาน ธ.ออมสิน

คุณพันธ์ศักดิ์ เวชอนุรักษ์ ประธานระบบการศึกษาตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์ฯ และคุณวรวิทย์ ชัยลิ้มปมนตรี รองผู้อำนวยการอาวุโส ธนาคารออมสิน ร่วมลงนามในบันทึกความร่วมมือโครงการส่งเสริมการจัดสัมมนาและ e-Learning เพื่อให้พนักงานธนาคารออมสินมีแนวคิดพื้นฐานด้านการลงทุน การบริหารเงินส่วนบุคคล และตัดสินใจลงทุนได้เหมาะสม

Analyst Forum ให้ข้อมูลนักวิเคราะห์

คุณสมบัติ นราวุฒิชัย เลขาธิการ สมาคมนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ และคุณวิเชฐ ตันติวานิช รองผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ร่วมจัดงาน Analyst Forum หัวข้อ **"แนวทางนโยบายและการดำเนินงานของแบงก์ชาติ"** โดยคุณเกริก วณิกกุล ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ให้เกียรติเป็นวิทยากร เพื่อให้ นักวิเคราะห์ได้มีโอกาสรับฟังและซักถามข้อมูลในเชิงลึก

Open House with Economic Ministers

ตลาดหลักทรัพย์ฯ ร่วมกับสภาธุรกิจตลาดทุนไทย และชมรมบริษัทหลักทรัพย์ต่างประเทศ จัดงาน Open House with Economic Ministers เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2549 ณ โรงแรมอินเตอร์คอนติเนนตัล โดยได้รับเกียรติจากรัฐมนตรีเศรษฐกิจ 5 ท่าน ได้แก่ ม.ร.ว.ปรีดิยาธร เทวกุล รองนายกรัฐมนตรีและ รมว.กระทรวงการคลัง คุณโฆสิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์ รองนายกรัฐมนตรี และ รมว.กระทรวงอุตสาหกรรม คุณเกริกไกร จีระแพทย์ รมว.กระทรวงพาณิชย์ คุณปิยะสวัสดิ์ อัมระนันท์ รมว.กระทรวงพลังงาน และคุณสิทธิชัย โกโคยอุดม รมว.กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ร่วมชี้แจงแนวนโยบายหลักด้านเศรษฐกิจ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยมีตัวแทนกองทุนต่างประเทศ บริษัทหลักทรัพย์ต่างประเทศ สภาหอการค้าต่างประเทศ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในตลาดทุนรวมกว่า 500 คน ให้ความสนใจเข้าร่วมงานในครั้งนี้

ก่อตั้งแท็กกับเศรษฐกิจพอเพียง

คุณโฆสิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม พร้อมด้วย ดร.ศุภวุฒิ สายเชื้อ กรรมการผู้จัดการ ประธานสายงานวิจัย บริษัทหลักทรัพย์ ภัทร จำกัด (มหาชน) ร่วมสัมมนา "ก่อตั้งแท็กกับเศรษฐกิจพอเพียง" จัดโดยสมาคมผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจ และตลาดหลักทรัพย์ฯ

ในโอกาสเดียวกัน คุณโฆสิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์ ได้เยี่ยมชมห้องสมุดมารวย ห้องสมุดแห่งการเรียนรู้ โดยมีคุณวิจิตร สุพินิจ ประธานกรรมการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ และคุณภัทริยา เบญจพลชัย กรรมการและผู้จัดการ พร้อมคณะผู้บริหารให้การต้อนรับ

บรรยายพิเศษสำหรับผู้ประกอบการ

คุณชนิตร์ ชาญชัยณรงค์ ผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (mai) ต้อนรับ รศ.เกศินี วิฑูรชาติ คณบดี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ Mr. Robert J. Adams Jr., Director of Global Moot Corp ในการบรรยายพิเศษโครงการ THAMMASAT ASIA MOOT CORP 2007 เรื่อง "New Directions of Venture Capital in North America" เพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้ประกอบการไทยเกี่ยวกับทิศทางการลงทุนของธุรกิจเงินร่วมลงทุนในสหรัฐฯ